

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sajznjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 13 (13.843)

Trst, sredo, 16. januarja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Vojna bi za vse človeštvo pomenila pravo katastrofo neslutnih razsežnosti

Spopad najslabša rešitev

*Ultimat potekel danes ob 6. uri zjutraj - Včeraj še zadnji obupni poskusi za preprečitev vojne
Varnostni svet zasedal dva dni - Francija (tudi s podporo Italije) do zadnjega trenutka za mir*

NEW YORK — Danes ob 6. uri zjutraj (v Bagdadu je bila ura 8, v New Yorku pa polnoči) se je iztekel ultimat Sadamu Huseinu za umik iz Kuvajta. Nespoštovanje tega ultimata naj bi avtomatično pomenilo uporabo vojaške sile proti Iraku, katerega naj bi s silo izgnali iz Kuvajta, ki ga je zasedel 2. avgusta lani in kmalu nato kot 19. provinco priključil Iraku. Ves čas je mednarodna javnost izredno enotno nastopala proti Iraku, ki pa je bil vsaj do včeraj gluh za vse pozive k umiku, v zadnjih dneh pa je povsem odkrito govoril o »sveti vojni do poslednjega moža.«

Toda ali se je svet danes res podal v tragično vojno pustolovščino, v trenutku ko to poročamo, še ne vemo. Znano je le, da so v zadnjih urah pred iztekom ultimata mrzlično potekali še zadnji diplomatski poskusi, da bi se rešilo, kar se rešiti da. Najbolj trmasti pri teh poskusih so bili Francozi, ki se očitno niso hoteli sprijazniti s tem, da svet s pospešenimi koraki drvi v katastrofo neslutnih razsežnosti, ki bi imela izredno negativne posledice za

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ubili Abu Ijada

TUNIS — V noči na torek je član telesne straže, katerega so nato aretirali, ubil dva vidna voditelja PLO, Abu Ijada (na sliki AP) in Abu al Hola ter še telesno stražo Abu Mohameda. Atentator, po imenu Abu Zeid, je, po trditvah PLO, vtihotapljenec, katerega so pred letom dni infiltrirali med telesno stražo, da bi v ključnem trenutku opravil svoj smrtonosen posel.

Dinamika trojnega umora še ni povsem jasna, saj je tuniziska policija bolj skopa s podatki, vendar pa kaže, da je ubijalec, ko so se z avtom pripekljali do vile Abu Ijada, kjer je slednji stanoval v Tunizu, nenadoma sprožil vrsto rafalov iz mitraljeza ter pri priči smrtno ranil oba voditelja PLO, ki sta nato umrla med prevozom v bolnišnico, ter še eno telesno stražo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Komunisti za diplomatske akcije tudi po izteku ultimata OZN

V parlamentu danes razprava o sodelovanju v zalivski vojni

RIM — V parlamentu bo danes brez odmora potekala razprava o razvoju zalivske krize in o italijanskem sodelovanju v vojnih operacijah »za ponovno vzpostavitev«, to so besede podpredsednika ministrskega sveta Martellija, »mednarodne zakonitosti«. Glasovanje v zbornici in senatu je predvideno za jutri, pri čemer pa v igri ne bo zaupnica vladi. Po številnih včerajšnjih glasovih v tej smeri je minister za odnose s parlamentom Sterpa odločno zavrnil to možnost. Do glasovanja o zaupnici ne bo prišlo tudi zato, ker glede italijanskega sodelovanja v akcijah mednarodne policije - tako definicijo je posredovala KD - pod zastavo OZN ni nikakršnih nesoglasij med petimi strankami vladne večine.

Potrditve tega je prišla včeraj zvečer po končanih zasedanjih vodstev KD, PSI, PSDI, PLI in PRI, ki so vsa, pa čeprav z različnimi poudarki, poudarila nujnost iskanja mirne rešitve do zadnjega trenutka, istočasno pa so tudi poudarila, da mora Italija aktivno sodelovati pri uresničevanju resolucije varnostnega sveta št. 678, ki dovoljuje uporabo sile za pregon iraških sil iz Kuvajta. »V trenutku, ko že vse kaže, da je vojaški spopad neizbežen«, je dejal socialistični tajnik Craxi, »smo socialisti še vedno prepričani, da je treba do zadnjega trenutka poskušati s političnimi in diplomatskimi sredstvi doseči rešitev krize, vendar pa mora pri vsem tem prevladati razum predvsem pa morajo prevladati pravice, ki so bile kršene.« Na isti valovni dolžini je tudi

dokument KD, ki sta ga skupaj pripravila Forlani in De Mita. Bolj trdo je stališče liberalcev in socialdemokratov.

Povsem nasprotnega mnenja pa so komunisti, ki tudi soglasno zahtevajo nadaljevanje poskusov za mirno rešitev tudi po izteku ultimata. »15. januar - je zapisano v dokumentu vodstva KPI, ki je nato dokument predložilo kot resolucijo v parlamentu - ne sme pomeniti končnega datuma, ki naj bi avtomatično pomenil začetek spopada.« Ob vsem tem pa KPI še poudarja, »da v trenutku, ko se iz embarga preide v možno vojno, prenehajo tudi razlogi za nadaljnjo italijansko prisotnost v Zalivu.« Tajnik Occhetto se je ob predstavitvi dokumenta tisku večkrat skliceval tudi na besede papeža Janeza Pavla II., da bi poudaril komunistično zahtevo vladi, ki naj bi od OZN in ZDA zahtevala pristaneke na sklic mednarodne konference o Bližnjem vzhodu. »Samo na ta način se lahko Sadamu Huseinu vzame iz rok to orožje,« je še dejal tajnik KPI. Vsaj posredno je ta predlog podprl tudi Andreotti, ko je dejal, da je francoski predlog, ki je prav tako predvideval sklic mirovne konference, edina prava pot, ki lahko privede do rešitve. To je bilo potrjeno tudi na včerajšnjem srečanju med ministrskim predsednikom in predstavnikom PLO v Italiji Hammadom. Odnosi med Italijo in PLO so bili vedno dobri, v teh dneh pa so bili še dodatno okrepljeni, da bi morda tudi po tej poti prišli do mirne rešitve krize.

G. R.

**Tudi v Trstu
vrsta pobud
proti vojni**

NA 5. STRANI

**Brezumno kopičenje
prehrambnih zalog
lahko povzroči
občutne podražitve**

NA 4., 8. IN 12. STRANI

**Italija pripravlja
ukrepe za varčevanje
z naftnimi derivati**

NA 12. STRANI

Bencin ponovno dražji od danes po 1.530 lir

RIM — Vlada ne bo fiskalizirala nove podražitve bencina, zato je od danes bencin za petnajst lir dražji. Za liter »super«
bomo plačali 1.530 lir.

Odločitev je sprejel medministrski odbor za cene, minister za proračun Cirino Pomicino pa je zagotovil, da zalivska kriza ne bi smela bistveno vplivati na morebitne spremembe cen naftnih derivatov. Z zalivsko nafto krije Italija le štiri odstotke celotne potrebe. V prihodnjih dneh se bo italijanska vlada posvetovala z ostalimi članicami ES, za bolj uravnoteženo razmerje med ponudbo in povpraševanjem. Pristojna ministrstva pa so že uvedla nadzorno službo za preprečevanje špekulacij s cenami bencina in drugih derivatov.

Od danes pa so v veljavi tudi nove cene za telefonske storitve. Mesečna naročnina za priključek stane 2.880 lir za zasebnike in 4.075 za podjetja. Služba SIP je ukinila povišano ceno za impulze, ki presežejo mesečno osnovno 260, pač pa bodo prvega julija začele veljati nove tarife za krajevne telefonske klice. Zaradi poenotenja obračunavanja v sklopu držav članic ES, bodo medcelinski in mednarodni telefonski klici za približno dvajset odstotkov cenejši. Cene za telefonske storitve se niso spremenile od leta 1986.

Predstavniki Slovencev v Italiji pri predsedniku vlade Peterletu

LJUBLJANA — Na osebno pobudo predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta je prišlo včeraj do sestanka z delegacijo Slovencev iz Italije, ki so pred dnevi sodelovali na avdiciji z ožjo delovno skupino prve komisije za ustavna vprašanja senata. Pri razgovoru sta sodelovala tudi minister za Slovence po svetu Janez Dular in jugoslovanski generalni konzul v Trstu Jože Sušmelj.

Predstavniki Slovencev v Italiji so obrazložili stališča, ki so jih zagovarjali v Rimu in predvsem poudarili znano načelo enakega ravnanja s Slovenci v Italiji ne oziraje se na geografsko pripadnost, s posebnim ozirom na vidensko pokrajino v Slovenski Benečiji in problem mestnih središč Trsta in Gorice. Izrečenih je bilo mnogo kritičnih pripomb na raven zaščite kot tudi na počasnost pri postopku.

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je navedel več ravni posredovanja, tako državniško, ki gre vse od predsednika italijan-

ske vlade Andreottija do predsednika in ostalih dejavnikov deželne vlade. Poudaril je tudi pomen večstrankarskih odnosov in pri tem povezavo s sorodnimi strankami v Italiji. Zato bodo o tem najprej govorili na sestanku Demosa, nato pa na sestanku z vsemi načelniki poslanskih klubov.

Na razgovoru je bil podčrtan pozitiven načelen pristop slovenske vlade in slovenske skupščine k reševanju problemov italijanske narodnostne skupnosti, ki živi v Sloveniji, kar ugodno vpliva na ozračje in daje slovenski strani močan argument. Govor je bil tudi o promociji Slovenije, kar bo postalo ponovno zanimivo, ko bo Slovenija sprejela popravke k ustavi in s tem naredila nov korak k osamosvojitvi.

Delegacijo Slovencev v Italiji so sestavljali: Marija Ferletič, Miloš Budin, Laura Bergnach, Pavel Petricig, Ferruccio Klavara, Klavdij Palčič, Salvatore Venosi, Marjan Terpin, Viljem Černo in Jole Namor.

B. S.

Dramatičen poziv iz Vilnusa mednarodni skupnosti: vojska naj bi pripravljala državni udar

Pribaltik zavrača grožnje armade

Prebivalstvo Vilnusa nepretrgoma nadzoruje mestne ulice (Telefoto AP)

MOSKVA — Ves svet ima v teh urah oči uprte v Zaliv in nemara za to je ostalo dogajanje odmaknjeno nekoliko v ozadje. Poleg zalivske krize pa je svet obremenjen tudi z dogodki, ki od sobote pretresajo Pribaltik in za katere kaže, da se še ne bodo poglobili. Gorbačov si je zapravljal dobršen del mednarodne naklonjenosti, ameriški tisk je včeraj udaril po njem, pripisal pa mu je le zaslugi, da je za sovjetskega zunanjega ministra imenoval Aleksandra Basmirniha, ki je že bil veleposlanik v Washingtonu. O njem je glasnik Bele hiše govoril le s pohvalnimi besedami in je med drugim dejal, da je bil v času svoje ameriške misije vezni člen v odnosih med ZDA in SZ ter zalivsko krizo, ki je že bila na obzoru. Da v Pribaltiku nevarno vre pa dokazuje poziv litovskega zunanjega ministra Algirdasa Saudargaza na svetovno javnost. Saudargaz zahteva, da se vsaka »morebitna vojaška akcija v Zalivu prenese za nedoločen čas, kajti obstaja resna nevarnost, da bi sovjetski vojniki izkoristili splošno nepozornost in izvedli državni udar proti Mihailu Gorbačovu«. Litovski zunanji minister meni tudi, da rdeča armada čaka samo na »pritisek gumba v Perzijskem zalivu«, poleg tega pa je prepričan, da SZ ni več zanesljiv partner v zavezništvu proti Sadamu Huseinu. V Vilniusu so preživeli mirno noč, vendar vojska še vedno nadzoruje poslopje, v

katerem so radiotelevizijski snemalni studii. Obračun o ranjenih pa se še ni v celoti iztekel. Poleg 14 žrtev je potrebovalo zdravniško pomoč 164 ljudi, litovski parlament pa je sporočil, da jih še vedno pogrešajo 54.

Litovski poziv in obtožba, ki jo vsebuje, odraža vso napetost, ki se že od sobote stopnjuje ne samo v Litvi, temveč se je razširila tudi v Latvijo in Estonijo. V Latviji so včeraj zjutraj vojaške čete zasedle policijsko akademijo v predmestju Rige, prišlo je tudi do incidentov, k sreči brez hujših posledic. Do pouličnih spopadov z vojsko je prišlo le uro potem, ko je latvijska vlada informirala prebivalstvo, »da v teku 24 oziroma 48 ur pričakuje sovjetsko invazijo«. Srečanje predstavnikov Latvije z Gorbačovem pa tudi ni prineslo nobene novosti. Predstavnik Janis Peters je namreč izjavil, da Gorbačov ni pokazal nobenega namena, da bi se pogajal z Latvijo kot z neodvisno državo.

Veliko nevarnost pa predstavlja proruska manjšina, ki živi v Pribaltiku in ki grozi, da bo »s katerim koli sredstvom prevzela oblast«. Potem ko je to storila že v Rigi, je včeraj v Tallinnu dala estonski vladi 24 ur časa za odstop. Rуска manjšina, ki se prepoznavna v Internacionalistični fronti je pa poskrbela tudi za to, da je litovskega predsednika Landsbergisa ozmerjala s fašistom in zločincem.

Za Cassona so podatki Sismi lažni

BENETKE — Beneški sodnik Casson vsak dan manj zaupa v verodostojnost dokumentov o Gladu, ki so doslej veljali za tajne. Zadnje, kar ga je zbudilo v oči, je bil zapis v dokumentu tajne službe Sismi, da je razstrelivo, ki so ga rabili za atentat na bolonjski postaji prišel iz skritih gladiovih skladišč orožja.

Sismi je ta pripis vključil v poročilo leta 1982, dejansko pa naj bi ga podpisal admiral Martini, ki je bil odgovoren za oddelek »R«, od katerega je bil odvisen Gladu. Casson je prepričan, da je podatek ena od tolikih laži, katere namen je še bolj izkrivljati že itak zagonetno resnico. Ugotovljeno je namreč, da so atentatorji nabavili eksploziv med tajno akcijo »Stay Behind« ali takoj po njej. Beneški sodnik je poleg tega prepričan, da šefi tajnih služb ne bi bili tako neprevidni, da bi podpisali tako bremenilen podatek. V okviru preiskave o Gladu je Casson včeraj zasljal polkovnika karabinerjev Antonina Crisafija. Leta 1972, ko so pri Nabrežini odkrili skladišče orožja, je bil Crisafi nameščen v Trstu, do leta 1988 pa so ga premestili v Vicenzo.

Ljubljana je rekla svoj »ne« nasilju in logiki sile pri reševanju konfliktov

LJUBLJANA — Na ploščadi pred Cankarjevim domom se je včeraj ob 17. uri zvečer zbralo nekaj tisoč Ljubljančanov, ki so kljub hudemu mrazu pozorno poslušali izvajanja petnajstih govornikov. Predsednik Stranke demokratske prenovе Ciril Ribičič je kot pobudnik mirovnega zborovanja ugotovil, da je pred slabima dvema letoma zbor v Cankarjevem domu prvič združil v enotni obsodbi represije in izrednih razmer na Kosovu. Sedaj pa so se zbrali, da bi obsodili nasilje pri reševanju sporov in obsodili nasilje zoper osvobodilne težnje narodov in to kjer koli. Ribičič je opozoril, da so tudi v Jugoslaviji razgrete glave, ki jim je sedanjí razvoj dogodkov všeč.

Nato je spregovoril član slovenskega predsedstva Matjaž Kmecl, ki je dejal:

»Pozdravljeni v miru! Mir je inteligenčni test človeštva in ni nujno, da ga kar naprej prepuščamo največjim norcem. Ni nujno, da ga za nas zmeraj spet opravljajo tisti, ki jim pamet še ni splezala z dreves in zraven celo mislijo, da delajo zgodovino. Če je človeštvo tisočletja cepalo na tem izpitu, smo ta čas vsi dobro misleči ljudje prepričani, da mu ni treba cepniti tudi zdaj, ne v Vilniusu, ne v Iraku, še najmanj v Jugoslaviji, nikjer na svetu. Ne rabimo velikih izdelovalcev zgodovine, želimo živeti tisto svobodo, ki se imenuje mir in vsakdanja sreča. Milijoni mrtvih, pohabljenih in nesrečnih so mogoče res zgodovina, toda zgodovina kot mrtvaški stolp z vzdanimi človeškimi usodami, memento surovosti, neumnosti in nesvobode. Mi pa hočemo biti vsak zase živo, svobodno in upajoče bitje, ne krvave polovice! Mogoče celo kdo misli, ker smo majhen narod, da je zdaj prava priložnost in nas lahko sredi topniš-

kih meglic neopazno zmaže za pol zajtrka. Pa se moti: če ta naš narod iz zgodovine kaj ve, potem ve to, da je zmagovalac tisti, ki ne pokaže zmeraj zobem zob in da je kosmati moči mogoče odgovoriti tudi s častjo, pravičnostjo, dobroto, kulturo in pametjo. Da ni treba kar naprej renčati. Kakšenkrat so nas pobili in razsili tudi do polovice, pa smo vseeno obstali v zgodovini. Kot je obstal Kristus, ki je zmeraj spet pozdravljal: Mir z vami!

Pozdravimo se tudi mi: Mir z nami vsemi! Ponekod vpijejo po puškah in se, do pred kratkim bratje, celo streljajo v hrbet. Toda svet, ki prihaja, bo zagotovo prišel brez pušk, ker bo prišel na drugačni pameti — ali pa ga preprosto ne bo, ker se bo prej sam požrl v lastnem zlu, neumnosti in izprijenosti. To, kar se poskuša zgoditi zdaj, je žal kamena doba razsodnosti: svet si mora obriti s svojih duš kosmatost, postrgati z vesti umazanijo, otrebiti se sovraštva! Nočemo te naše Zemlje, tega našega dobrega skupnega doma živeti kot eksercirplaca norih strategov! Zanje pa držimo fige in vsak zase pomolimo, da bi jih srečala pamet! Ne maramo jih! Nočemo jih! Tudi brez njih bomo znali živeti! Mogoče se bo komu zdelo potem premalo zgodovine, zagotovo pa bo več sreče in življenja!

Nocoj smo se zbrali tu, da si rečemo: Mir vsem ljudem, ki dobro mislijo in hočejo! Ne maramo vojne, hočemo mir; ne maramo tankov, hočemo kruh; ne maramo nakladanja o demokraciji in sreči, hočemo demokracijo in srečo! To je vse.

Na zborovanju je nato spregovorilo naslednjih trinajst govornikov: Mile Šetinc — Liberalnodemokratska stranka, Lev Kreft — Stranka demokratske

prenovе Slovenije, Borut Šuklje — Socialistična stranka Slovenije, Matjaž Šinkovec — Socialdemokratska stranka Slovenije, Rajko Pirnat — Slovenska demokratska zveza, Dušan Plut — Zeleni Slovenije, Franc Miklavčič — Slovenski krščanski demokrati, Rastko Močnik — Socialdemokratska unija Slovenije, Marko Hren — Gibanje za kulturo miru in nenasilja, Marjan Osolnik — ZZB NOV Slovenije, Rajko Lesjak — Svobodni sindikat Slovenije, France Tomšič — Neodvisnost-Konfederacija novih sindikatov Slovenije.

Ta seznam je politično pomemben, saj priča, da se je slovenski narod sposoben strniti okrog nekaterih bistvenih vprašanj miru, vojne, sodlovanja in sožitja. Zanimivo je tudi, da je bila pobuda sprožena s strani slovenskih prenoviteljev in da so torej pri ključnih zadevah premostili nekdanje delitve. Vse to daje slovenski politični stvarnosti novo zanimivo podobo.

V Sloveniji govore o miru, iz Beograda pa prihajajo novi zlovesni glasovi o napovedi nasilne razorožitve.

Zvezni izvršni svet je namreč izdal ponovno uradno sporočilo z dvoumnimi stališči in napovedmi, da bodo v petek ukrepali, češ da imajo potrjene vesti o razdeljevanju orožja in formiranju ilegalnih skupin. V kolikor bi se to sporočilo nanašalo na znanne upornike v Kninski krajini, bi bilo logično in razumno. Toda iz pisanja srbskega in hrvaškega tista najbrž sledi, da gre za hrvaške odrede milice, za katere piše srbski tisk, da je Tudjman iz Madžarske uvozil nekaj deset tisoč avtomatskih pušk tipa kalašnikov.

BOGO SAMS

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Spopad

vse človeštvo.

Francoški predlog v šestih točkah, katerega noč prej varnostni svet ni sprejel, je bil včeraj spet na tapeti petnajstih članic VS. Francozi so namreč predlagali, da bi v zameno za napoved iraškega umika iz Kuvajta, Sadam Husein dobil zagotovilo, da mednarodne sile ne bi napadle Iraka, na krizno področje naj bi prišle mirovne arabske sile, OZN pa naj bi tudi prevzela obvezo za sklic mednarodne mirovne konference o Bližnjem vzhodu. Ta predlog so med drugim podprle Italija, Nemčija in Sovjetska zveza, odločno pa so mu nasprotovali Velika Britanija in Združene države Amerike. Angleži so Francozom predvsem zamerili, da Mitterrand med predvčerajšnjim obiskom Johna Majorja v Parizu ni niti z besedico omenil francoskih namenov, ZDA pa so že prej večkrat poudarile, da se ne strinjajo s povezovanjem zalivske krize z izraelsko-arabskim sporom. Zato je bil veto teh dveh držav povsem pričakovani, istčasno pa je morda pomenil konec še zadnjih upov vsaj za odložitev spopada če ne za preprečitev vojne.

Zaradi tega nasprotovanja so bili Francozi celo pripravljeni umakniti svoj predlog, vztrajali pa so na tem, da varnostni svet sprejme vsaj tisti del francoskega načrta, ki je govoril o »potezi dobre volje«, ki naj bi jo po- tegnili Sadam Husein. Ob vsem tem pa je Velika Britanija predlagala, naj bi varnostni svet tik pred potekom ultimata še zadnjič pozval Irak, da upošteva vse resolucije OZN oziroma, da pokaže konkreten namen, da to stori v kratkem.

Zaradi stopnjevanja napetosti v zadnjih dneh pa je povsem logično, da so vse enote na zalivskem področju v stanju popolne bojne pripravljenosti. Piloti vojaških letal, ki naj bi ob podpori raketnih sistemov z ameriških

vojnih ladij izvedli prvi masovni napad, so že v svojih kabinah. Po zadnjih informacijah naj bi v prvem valu napadov sodelovali bombniki F-4, njihov cilj pa naj bi bili iraški radarski sistemi in protiletalske raketne in artilerijske baterije. S tem naj bi bila iraška protiletalska obramba onemogočena in bil imel drugi letalski napad mednarodnih sil povsem prosto pot. Glede razmerja moči je treba povedati, da imajo Američani v Zalivu približno 1900 vojnih letal, medtem ko Irak razpolaga s približno 600 letali, v glavnem sovjetske izdelave.

Ob vsem tem pa tudi ni manjkalo ugotovitev (ali so bila utemeljena se bo videlo že danes), da Američani oziroma mednarodne sile ne bodo napadle takoj po izteku ultimata. O tem piše tudi ameriška tiskovna agencija AP, ki tudi navaja, da Washington uradno ni nikoli izjavil, da bo napad sledil takoj

po izteku ultimata. Američani računajo s faktorjem presenečenja in če napadejo takoj, trdi agencija, presenečenja ne bo. Po drugi strani pa bi odlaganje napada pomenilo novo vojno živce.

Iz Bagdada pa včeraj ni bilo spodbudnih novic, če izvzamemo izjavo iraškega veleposlanika pri OZN, ki je dejal, »da bi se Francija mnogo bolje pogajala za mir kot ostali.« V iraški prestolnici je komandant letalstva general Muzahim Saab Hasan obvestil Sadama Huseina, da so piloti kamikaze pripravljeni, »da napadejo vsak cilj na kopnem, v zraku ali na morju in žrtvujejo svoje življenje v sveti vojni.« Iz vrst iraških diplomatskih predstavnikov pa je včeraj prišla še ena grožnja. Predstavnik Iraka v Argentini je namreč dejal, da »200 milijonov muslimanov po vsem svetu ne bo sedelo križem rok, temveč bodo vstali v ob-

rambo islama in napadli ameriške cilje povsod po svetu.«

Z nastopom dneva K, kot mnogi imenujejo iztek ultimata Iraku, in z morebitnim vojnim spopadom se svet zavestno podaja v neko avanturo, ki najbrž ne bo trajala dolgo, zahtevala pa bo mnogo žrtev in davek zanj bo vse človeštvo plačevalo še dolgo. Toda ne glede na to ali se bo kriza v Zalivu razpletla z vojno ali z diplomatskim sporazumom (upajmo, da bo kljub velikanskim interesom, ki so pri tem v igri, v zadnjem trenutku le obveljala ta zadnja možnost) pa je gotovo, da se je na tem področju končalo neko obdobje in da razmere na tem koncu sveta ne bodo nikoli več takšne, kot so bile še včeraj, predvsem pa ne bodo nikoli več take, kakršne so bile pred izbruhom krize zaradi iraškega vdora v Kuvajt.

● Ubili Abu Ijada

Abu Ijad je bil eden od ustanoviteljev PLO, trenutno pa je bil osrednji komisar za varnost. Po splošnem mnenju je bil štev. dva v organizaciji PLO in je bil že namenjen za naslednika Arafata na vrhu PLO. Bil je član večinske skupine PLO Al Fataha, po svojem političnem prepričanju pa je bil zmeren pragmatist, ki je zagovarjal pogajanja z Izraelom, čeprav je svojo politično pot začel kot skrajnež.

Drugi ubiti voditelj Abu al Hol je bil eden od devetih članov izvršnega sveta Al Fataha ter je bil pri PLO trenutno odgovoren za varnostno službo.

Kdo je lahko naročil ta dvojni umor, ki znatno šibi PLO, ki ima trenutno važno funkcijo pri reševanju zalivske krize? Zgodovinski vodja te organizacije Jaser Arafat, ki je sinoči prispel v Bagdad v znak solidarnosti s Saddamom Huseinom, je bil ob novici umora dveh njegovih najožjih sodelavcev, vidno užaloščen, dejal pa je, da ima na

sumu Abu Nidala, ki je bil leta 1974 izključen iz PLO, nato pa je ustanovil najbolj radikalno grupacijo Palestincev, katere glavni cilj je uničenje izraelske države. Drugi Arafatov osumilnec pa je izraelska protioobveščevalna služba Mosad, saj po njegovem mnenju lahko ta umor koristi tudi Izraelu, ki se ta trenutek boji Sadamovega napada. Tunizijska policija že mnogo ur zasljuje morilca, vendar pa slednji do sedaj še ni priznal ime organizacije ali tistega, ki je naročil umor.

Ko so Palestinci zvedeli, da je bil ubit človek, katerega so poznali kot »Črni princ« in ki je po mnenju Palestincev, ki bivajo na ozemlju, ki jih je zasedel Izrael, še važnejši in bistroumnejši od samega Arafata, so stopili na ulice in glasno manifestirali. Marsikje so se manifestacije izrodile, med spopadi med Palestinci in redno izraelsko vojsko na območju Gaze pa sta bila ubita dva mlada manifestanta, kar 94 pa je bilo ranjenih. Izraelska vlada je takoj oklicala policijsko uro na zasedenih ozemljih, saj so se spopadi nadaljevali ves včerajšnji dan in niso pojenjali niti ob sončnem zahodu. Si- cer pa je včeraj izraelska vlada pozvala prebivalstvo, naj hodi čim manj na ulice in naj vadi uprabo plinskih mask.

Umor Abu Ijada je pretresel celotno svetovno javnost, saj spada v logiko pospeševanja krize, ki je na robu vrela. Italijanski zunanji minister De Michelis je izrazil svojo zaskrbljenost, saj ima po njegovem mnenju PLO ključno vlogo pri reševanju skorajšnje zalivske vojne, vse bolj šibka PLO pa bi koristila tistim, ki si vojne želijo in bi se z njo okoristili. Ti so lahko predstavniki palestinskih skrajnih organizacij, ki bodo sedaj imele, po mnenju voditelja PLO Arafata, pretvezo za napad na ameriške objekte v Evropi in za vse mogoče teroristične atentate drugod po svetu. Bojazen je realna, nato pa so v ameriških krogih stvarno pripravljeni.

Izraelska vojska je že aktivirala vse svoje protiletalske raketne baterije v pričakovanju iraškega letalskega napada. Glede iraških raket zemlja-zemlja pa so včeraj v Jeruzalemu sporočili, da je že operativen protiraketni sistem, ki bi moral preprečiti najhujše (Telefoto AP)

Stranke deželne koalicije zaenkrat dosegle premirje

Predsednik deželne vlade
Adriano Biasutti

VIDEM — Odprtje deželne kri-
ze se je zaenkrat oddaljilo. Tako
so včeraj sklenili tajniki strank
deželne večine, ki so se zbrali v
Vidmu ob prisotnosti predsednika
in podpredsednika deželne vlade
Adriana Biasuttija in Gioacchina
Francescutta, da bi preverili stanje
in odnosov v večini, ki upravlja
Furlanijo-Juljsko krajino. Sklenili
so, da se bodo ponovno srečali v
ponedeljek, medtem pa ne bo pri-
šlo do sprememb v dveh važnih
krajnih upravah kot sta Tržič in

Cordenons, kjer so se oblikovale
nove večine, in zaradi katerih je
prišlo do tega preverjanja. Na
včerajšnjem videmskem sestanku
so se tudi dogovorili, da si bodo
vse stranke večine prizadevale za
premostitev tega predkriznega
stanja.

Deželna uprava je pred novimi
važnimi izbirami, zaradi česar je
potrebno, da je deželna večina
čim bolj strnjena in enotna. Tako
poudarjajo socialisti, ki stranko
krščanske demokracije obtožujejo,
da je tako v Tržiču kot v Corde-
nonsu razbila petstrankarsko koa-
lucijo in se povezala s komunisti.
Ti novi »anomalni« upravni v F-JK,
ki pa še nista bili formalno izvo-
ljeni in ki nista v skladu z deželno
petstransko večino, močno krhata
to koalicijo, dodajajo socialisti, za-
radi česar je treba celovito preve-
riti odnose med dvema glavnima
strankama večine, to je med KD
in PSI.

Za socialiste sta primera Tržiča
in Cordenonsa bistvenega pome-
na za premostitev sedanjih nelah-
kih odnosov s stranko relativne
večine, ki pa s svoje strani pou-
darja, da taki krajevni primeri ne
smejo krhati trdnosti in solidar-
nosti koalicije, ki je že naredila
veliko in je tudi v sedanjem tre-
nutku neobhodno potrebna za re-
ševanje važnih vprašanj, ki zade-
vajo celotno deželno skupnost.

KD tudi zavrača obtožbe drugih
političnih sil in jih poziva naj
bodo dosledne, ko v nekaterih
važnih krajevnih upravah Dežele
(kot so Červinjan, Milje, Tavag-
nacco, Tolmeč itd.), izključujejo
KD iz občinskih večin, potem ko
so volilci tej stranki oddali največ
glasov. Obenem KD dodaja, da je
treba podrobno preveriti razloge,
zaradi katerih je prišlo do takih
političnih situacij v Tržiču in Cor-
denonsu.

KD se vsekakor zavzema za sta-
bilnost sedanje deželne koalicije
in v tej smeri bo tudi delovala.

Danes na Deželi o zadevi Gladio

TRST — Danes dopoldne bo spet
zasedal deželni svet. Razpravljal bo o
dveh resolucijah v zvezi s spornima
organizacijama O in Gladio, ki so ju
predložile komunistična skupina ozi-
roma (skupaj) Zelena lista in Zeleni
mavrice. O isti zadevi so predložili in-
terpelacijo misovec Giacomelli, dve
vprašanji komunista Viezzi in Trava-
nut ter po eno resolucijo svetovalski
skupini LPT in MSI. Še poprej pa bi
moral odbornik Di Benedetto odgo-
vori na tri interpelacije o velikih ces-
tnih prometnicah na Tržaškem, o obo-
dni cesti zahodno od Gorice in o de-
setletnem načrtu za razvoj vsedravnje
železniške mreže.

Sežanski Terminal povečuje skladiščne in proizvodne zmogljivosti

SEŽANA — Čeprav razvojni
načrt suhozemnega terminala in
še posebno carinske cone Seža-
na uresničujejo počasneje, kot
so pričakovali, posebno v za-
dnjih letih ta prometno-proiz-
vodni center vidno napreduje.
Leta 1986 je na tem območju de-
lovalo le 17 firm in ustanov z
256 zaposlenimi. Danes pa tukaj
posluje že 47 podjetij in služb, v
katerih dela 417 ljudi. Posebno
je spodbudno, da postaja sežan-
ski terminal zanimiv tudi za tuje
investitorje, ki so v tukajšnja
mešana podjetja vložili že precej
denarja.

Predsednik poslovne skupnos-
ti Suhozemni terminal Sežana
Tihomir Kovačič zato ni pose-
bno zaskrbljen zaradi podatka, da
se je nekaj domačih investitor-
jev odpovedalo dogovorjenim
naložbam v carinski coni, ali pa
so svoje načrte začasno zamrznili.
Prav tako je po njihovem
mnenju zaradi zapletenih eko-
nomskih in političnih razmer ter
nenehnega spreminjanja zaka-
nodaje razumljivo odlašanje z
začetkom proizvodnje v že zgra-
jenih objektih carinske cone.
Pričakovana politična umiritev
in dokončna ureditev slovenske
poslovne in zunanjetrgovinske
zakonodaje bo namreč spodbu-
dila takojšen začetek proizvo-
dne. Nanjo je nekaj firm v coni
že v celoti pripravljeno, tiste, ki

bi to še želele, pa lahko takoj
izkoristijo še razpoložljive
zmogljivosti.

V zadnjih dveh letih so v ca-
rinski coni zgradili 2400 kv.
metrov proizvodnih površin, ki
so jih že odkupila mešana pod-
jetja. Sedaj končujejo še nada-
lnjih 4200 kv. metrov, od kate-
rih jih je polovico že odkupila
mešana avstrijsko-jugoslovanska
firma Merimi za svoj kovinskop-
redelovalni obrat. Ostalih 1200
kv. metrov sta odkupila izolski
Galeb in Kraški zidar. V bližini
pripravljajo tudi teren za gra-
dno Heliosovega obrata za pri-
pravo lakov in tovarno italijan-
sko-jugoslovanske družbe za do-
delavo pohištva.

Ob tem, da je nedavno odprla
7000 kv. metrov pokritih in
24.000 kv. metrov odprtih skla-
dišč tudi koprška Intereuropa,
BTC Sežana pa je svoje skladiš-
čne in pretovorne zmogljivosti
povečal še za nadaljnjih 3.000
kv. metrov, bodo v sežanskem
Terminalu svoje storitve kmalu
izboljšali še z novim industrij-
skim tirom in obodno cesto pri
carinski coni. Začeli so graditi
tudi prizidek poslovno-upravnega
poslopja za zunanje kupce in
trg, še ta mesec pa naj bi polno
zaživelo tudi carinsko skladišče
za konsignacijo, prepakiranje in
dodelavo.

JANEZ ODAR

Dokaj nenavadna ponudba mladega zakonca v Kopru Prodajam ledvico za 150.000 DEM...

KOPER — »Prodajam eno ledvico
za 150.000 DEM v dinarski protiv-
rednosti. Tel...« tak oglas so obja-
vile Primorske novice in z objavo
sprožile številne različne odmeve.
Ob nenavadnem oglasu so se ne-
kateri čudili, nekateri zgražali,
bili celo šokirani, ni jih bilo malo,
ki so po telefonu na uredništvo v
Kopru protestirali, spraševali,
kako, da so tak oglas sploh objavili.
Bili so tudi taki, ki so se ob
oglasu zamislili, pomislili na stis-
ko človeka, ki je v (morda) breziz-
hodnem položaju ponudil napro-
daj zdravi del telesa, pa tudi taki,
ki so v potezi oglaševalca »videli«
premeten način izsiljevanja za
ureditev lastnih socialnih razmer.
Kdo je dal oglas? So ga »Novi-
ce« objavile nepremišljeno? Kako
na ponudbo gledajo zdravniki? Je
prodaja delov telesa pri nas dovo-
ljena? S temi vprašanji smo obi-
skali več ljudi. Najprej oglaševal-
ca. V časniku je objavil svojo tele-
fonsko številko, naslova ni bilo
težko najti...

»Zakaj? Denar rabim. Imam dva
otroka, ženo, ki na svojem delov-
nem mestu v Luki dobi komaj do-
brih 3000 din plače, jaz na železni-
ci komaj okroglih 5000 din. Tako
ne moremo živeti, za otroke mo-
ram plačati polno oskrbnino v vrt-
cu, v stanovanju s 30 kv. metri ži-
vimo štirje. Kopalnice nimamo,
imamo skupni WC s sosedi itn.

Tako ne morem več naprej. Prepri-
čan sem, da sem zdrav, da bom
lahko živel tudi z eno ledvico. Ko-
likor bom pač živel, kajti delam
kot mi brez vsega,« nam je pripo-
vedoval devetindvajsetletni M. C.,
ki z ženo osmo leto živi v Kopru.
Iz okolice Doboja sta prišla sama,
tu sta dobila še sina, ki ima šest
let in pol, ter deklico, staro dve
leti.

Se vam ne zdi vaša ponudba
malce nenavadna?

»Res je nenavadna. Toda jaz
sem slišal, da se to na Reki in v
Splitu dela. Ne vem, koliko časa
bom še živel, otrokoma pa bi rad
vsaj nekaj dal. Če drugače ne mo-
rem, bom pač tako, kot sem si za-
mislil. Jaz rabim denar, nekdo
drug rabi ledvico. Če jo lahko
dobi od mene, zakaj od tega ne bi
imela oba korist. Prepričan sem,
da sem tako zdrav, da bi lahko ži-
vel z eno ledvico, drugemu člove-
ku bi pa moja ledvica lahko tudi
pomagala. Torej?«

Prodaja telesnih organov je pri
nas z zakonom prepovedana. Kaj
boste storili zdaj? Se vam je že
kdo oglašil na ponudbo? Ste pre-
pričani, da ste tako zdravi?

»Na zadnje vprašanje moram
odgovoriti, da zdravniškega pot-
dila sicer še nimam, a ga bom
skušal dobiti. Da pa bi bilo to pri
nas prepovedano, ne vem. Prvič

slišim. O svojem telesu, življenju
odločam jaz, ne pa zakon. Kaj
bom storil, če ne bom smel proda-
ti ledvice? Ne morem odgovoriti.
Podaril je ne bom! Samo prodal bi
jo in to ob potrdilu oziroma pri-
sotnosti zdravnika, dveh prič in
žene. Če jo bom prodal, jo bom
prodal legalno. Če se ne da, po-
tem nič... toda prepričan sem, da
sem bom na sodišče in ugotovil,
kako je s temi stvarmi,« pravi M.
C., ki je povedal še, da je sprva
mislil dati oglas v Delo na prvo
stran, a se z glavnim urednikom
ni mogel dogovoriti (mimogrede:
Tit Dobršek, glavni urednik Dela
je povedal, da takega oglasa v
Delu ne bi objavil), potem pa tudi
agencije STIK ni klical. Oddal je
oglas v Novice, kjer jim je med
okrog 200 različnimi oglasi —
tako je povedala glavna urednica
Barbara Verdnik — ta nekako
»ušel«, kajti vse nenavadne oglase
pred objavo pretehtajo, se o obja-
vi odločajo.

Dr. Zlata Ceglar iz izolske bol-
nišnice: »Prvič slišim za tak pri-
mer v Sloveniji. Kot zdravnik pri
takem »poslu« nikoli ne bi sodelo-
vala, saj to ni sprejemljivo. Vem,
da se po svetu velika večina
zdravnikov ne strinja s tako po-
nudbo telesa. Osebo me je oglas
zelo prizadel in vem, da je to pri
nas prepovedano.«

DUŠAN GRČA

Bo denar strl prostovoljno gasilstvo?

SENOŽEČE — Če ne bomo takoj
uredili in popravili predvidenega mo-
dela financiranja gasilstva, bomo po
besedah predsednika sežanske gasil-
ske zveze Rada Medena spodrezali
korenine tej v več desetletjih z veliki-
mi napor organizirani družbeno ko-
ristni dejavnosti. Z ukinitvijo sisov za
požarno varstvo se namreč po novem
poklicne brigade in prostovoljna ga-
silska društva financirajo iz občinskih
proračunov. V Sežani bodo po za-
dnjem predlogu letos gasilci dobili le
70 odstotkov lani porabljenega denar-
ja za te namene.

Rado Meden, sicer tudi prvi mož
senožškega prostovoljnega gasilskega
društva, je povedal, da bi takšna vsota
letos komaj zadoščala za zagotavljanje
normalnega delovanja sežanske po-
klicne gasilske enote. Vsa prostovolj-
na društva pa bi bila bolj ali manj pre-
puščena lastni iznajdljivosti. Skrb za
pridobivanje nujno potrebnega denar-
ja bi nedvomno preusmerila njihova
prizadevanja od osnovne gasilske in
vzgojne dejavnosti v boj za goli dru-
štveni obstoj. V takih razmerah bi dru-
štva prav gotovo izgubila precej čla-
nov, ki v osiromašenih družtvih ne bi
videli prave možnosti za uresničeva-
nje svojih humanih namenov. Ne na-
zadnje pa bi zmanjševanje tradicional-
ne dejavnosti od dela v gasilstvu od-
vrnilo tudi mlade, ki naj bi v prihod-
nje tvorili jedro štirih večjih operativ-
nih gasilskih centrov v občini.

JANEZ ODAR

F. Leskovšek se je vrnil v domovino

KOPER — Starejši bralci se ga
verjetno še spominjajo, za mlajše
pa naj na kratko ponovimo, kdo je
Franc Leskovšek.

Rodil se je leta 1917 v Celju, v
Ljubljani končal glasbeno akade-
mijo, diplomiral leta 1953 pri Fran-
ju Šifretu - Naviginu, pel najprej
v Osijeku, nato v Sarajevu (kjer je
srečal pianistko Vuko Jokanović
in se z njo poročil) ter na koncu še
v mariborski Operi. Leta 1957 ga
je tam doletel kolektivni odpust
vseh zaposlenih, nakaar sta z ženo
odšla v Nemčijo s trebuhom za
kruhom. Po solističnem nastopa-
nju na televiziji in raznih odrih
sta v Dreieichu pri Frankfurtu na-
zadnje osnovala zasebno glasbeno
šolo in zaključila svoji karieri kot
pedagoga študentov — pevecv in
pianistov, katerih mnogi so postali
prejemniki prvih nagrad na glas-
benih tekmovanjih.

Po 30-letnem uspešnem glasbe-
nem delovanju v tujini sta se
Vuka in Franc lansko leto vrnila v
domovino in se za stalno naselila
v svoji hiši v Portorožu. Kaj kmalu
pa so se jima začeli, kljub njuni
odločitvi o pedagoški »upokojit-
vi«, javljati interesi za pevsko
in klavirsko izobraževanje. Tako
sta le sklenila vzeti v uk tri učen-
ce iz bližnje okolice (dva baritona
in enega tenorja), na prošnjo diri-
genta Komornega moškega zbora
v Izoli Oskarja Trebca in pevca
tega zbora Tomaža Bizajla, pa je
Franc lanskega oktobra pričel
tudi s poskusnim individualnim
delom z izolskimi pevci. Po eno-
mesečnem delu je ugotovil, da
zbor razpolaga z odličnim pev-
skim »materialom«. Zato je skle-
nil, da bo delo z njimi nadaljeval.
Prvi rezultati se tako že kažejo,
saj so ocene posameznih glasov-
nih skupin in celotnega zbora v
zadnjem času dele pohvalne.

Za člane komornega zbora, pa
tudi za ostale pevce, gledališke
igralce in govornike, je Leskovšek
napisal napotke oz. navodila, ki
bodo pripomogla k temu, da bo
lahko vsakdo razumel tudi tehni-
čno plat vokalne umetnosti.

Naj dodamo še, da se je Franc
odločil (po začetnem klavirskem
poučevanju, ki ga bo izvajala sop-
roga Vuka) meseca februarja spre-
jeti v uk še tri glasove — njegova
želja bi bila bas in dva ženska
glasova, sopran in mezzosopran.
Interesentov za to najbrž ne bo
treba dolgo iskati... (dj)

BORIS ŠULIGOJ

Pojasnilo TVS o družbi TV3

Direktor slovenskih TV programov
Stane Grah in direktor tozda TV Slove-
nija Milan Bajzelj sta nam poslala v ob-
javo naslednjo izjavo.

Osnovni namen ustanovitve družbe
TV3-komercialne TV je bil povezati sub-
jekte v Sloveniji, ki so se hoteli baviti s
komercialno televizijo. Le tako bi bil
projekt poslovno uspešen. Med partnerji,
ki so izrazili pripravljenost ali so celo
podpisali pogodbo v zvezi z ustanovitvi-
jo TV3-komercialne TV, so v zadnjem
času nekateri izstopili. Za to navajajo
različne razloge, predvsem pa, da nečje
poslovno tveganje svojih projektov zaradi
nastalih političnih in drugih vmešavanj.
Na TVS ocenjujemo, da v tako okrnjeni
sestavi partnerjev verjetno ni več mogo-
če uresničiti projekta tako kot je bil za-
močeno. Zato bo vodstvo TVS dalo pobu-
učno, ali je projekt tako kot je bil za-
močeno, še uresničljiv. V primeru, da bo
narejena škoda razvoju komercialne te-
leskega sploš, saj bodo posamezni partnerji
samostojno veliko težje uresničili svoje
ambicije, pa tudi mnogo ustvarjalnih po-
tencialov bo ostalo neizkoriščenih.

Incident zaradi ulova cipljev...

PIRAN — Incident, do katerega je
prišlo zaradi ulova cipljev v Piran-
skem zalivu minuli teden, še zmeraj
odmeva v javnosti. Včeraj in danes ri-
biči niso izpluli zaradi premočne bur-
je. Vreme pa je kot nalašč, da bi lahko
odgovorni čimprej našli ustrezno re-
šitev za zeleno mizo, kajti ribiči so zdaj
vse preveč razgreti.

Mojmir Suhar, vodja splošno ka-
drovskega sektorja izolskega Delama-
risa, nam je danes povedal, da nihče
od čuvajev ne zanika, da bi Zlatku
Novogradcu potrgal mreže. Hkrati pa
tudi, da zadeva z upravljanjem in pra-
vico do ulova cipljev v portoroškem
rezervatu pravno sploh ni razčiščena.
Povedal je tudi, da zasebni ribič Zlatko
Novogradec ni prišel po vseh pred-
pisih lovit cipljev in dodal, da bo De-
lamaris s svoje strani podrobno poja-
snil dogajanje v rezervatu potem, ko bi
zbral vse podatke. Iz tega lahko skle-
pamo, da so v Delamarisu prepričani,
da so njihovi čuvaji ravnali tako, kot
od njih zahtevajo. Z druge strani pa so
prizadeti (tudi odgovorni iz občinskih
organov) že napovedali možnost, da

bodo tožili tiste, ki so zasebniku in
občini povzročili škodo.

Pred štirimi leti je obalni izvršni
svet sprejel odredbo, s katero je Dela-
laris Izola pridobil izključno pravico
do organiziranja in opravljanja sku-
pinskega ribolova združene jate cip-
ljev. Piranski izvršni svet je pred le-
tom dni od obalnega IS zahteval, da
razveljavi omenjeno odredbo, ker ima
po zakonu o morskem ribištvu in po
veljavni Ustavi samo občina pravico
do posebne rabe naravnih bogastev in
dobrin. Pred časom so iz Delamarisa
prinesli piranskemu IS fotokopijo ne-
kakšne pogodbe, za katero v občini tr-
dijo, da je niso podpisali. Pa tudi, če bi
jo podpisali, bi bila pogodba neveljav-
na, ker izolski Delamaris ni izpopol-
njeval določil te pogodbe (ni plačeval
deleža od ulova rib, oziroma od dru-
gega gospodarjenja v rezervatu). Ne-
veljavna pa tudi zato, ker je piranski
IS sprejel sklep o tem, da take pogod-
be ne prizna. Letos so zato pravico do
enkratnega ulova cipljev oddali za-
sebniku. Ko je ta večjo jato cipljev že
zajel v mrežo, pa se je stvar zapletla,

ker mu je ribiški čuvaj s čolnom zavo-
zil čez mrežo, pretrgal plovce in mre-
ža se je po dolžini kakih 50 metrov
potopila, tu pa so ribe lahko zbežale.

Prav jutri pa bo piranski IS obra-
naval spremembe in dopolnitve odlo-
ka o morskem ribištvu. Po novem bo
občina lahko oddala enkratni ulov
cipljev (in rib, ki se istočasno pojavlja-
jo v tem rezervatu) najugodnejšemu
ponudniku. Prav tako bo lahko občina
oddala v uporabo del morskih površin
in območju gojišča skolkj in drugih
morskih organizmov z javnim razpi-
som (z lastnimi pogodbami). Ulov cip-
ljev pa naj ne bi trajal samo od prvega
decembra do prvega marca, ampak do
prvega decembra do prekliza. Za nad-
zor nad izvajanjem tega odloka bosta
skrbela ribiški inšpektor in ribiški
nadzornik, v sodelovanju s postajo po-
morske milice. S spremembo odloka
pa nameravajo uveljaviti tudi nove,
višje kazni za morebitne kršilce.

Glede na izjave, ki smo jih dobili v
Delamarisu, lahko sklepamo, da se je
ribiška »vojna« šele začela.

Na vidiku kompromis med KD in Slovensko skupnostjo? Negotovost pred današnjo sejo devinsko-nabrežinske skupščine

Danes zvečer se bo spet sestal devinsko-nabrežinski občinski svet na seji, ki naj bi bila odločilnega pomena tako za realizacijo načrta o Sesijskem zalivu kot za usodo Locchijeve uprave. Pogojnik je seveda v tem primeru obvezen, saj vlada 24 ur pred sejo še vedno dokajšnja negotovost. Niti ni še povsem gotovo, ali bo Locchi na današnji seji končno objavil vsebino odgovora ministra Scottija na vprašanje, ki mu ga je devinsko-nabrežinski župan postavil v zvezi z možnostjo uvedbe samo italijanskih osebnih izkaznic.

Najbolj verjetna hipoteza v tem trenutku je, da bo Slovenska skupnost pristala na odobritev konvencije o Sesijskem zalivu, Locchi pa bo končno odstopil. Pokrajinski svet SSK prav v trenutku, ko poročamo, odloča o stališču, ki ga bodo danes zavzeli njeni predstavniki v občinskem svetu. Kot je znano, je stranka lipove vejice tudi na razgovorih, ki jih je v teh dneh imela s predstavniki Krpčanske demokracije, odločno zagovarjala stališče, da je treba načrt o Sesijsku uokviriti v širši projekt za valorizacijo celotnega občinskega teritorija in širše tržaškega Krasa, prav zato je zahtevala nekatera točna jamstva glede vsebine zakona o Krasu, ki ga snuje deželna uprava. Kaže, da je KD pokazala pripravljenost ta jamstva nuditi, v tej zvezi naj bi sam

predsednik Dežele Biasutti pismeno potrdil SSK, da namerava upoštevati njeno stališče.

Druge sporna točka je Locchijev odstop, ki ga SSK vztrajno zahteva. Tudi v tej zvezi je SSK zahtevala pismeno obvezo župana, da odstopi, preden bi utegnili glasovati za sklep o Sesijskem zalivu.

Položaj pa je dodatno zapleten zaradi prave "afere", ki je nastala ob Scottijevem odgovoru devinsko-nabrežinskemu županu v zvezi z vprašanjem dvojezičnih oziroma enojezičnih osebnih izkaznic. Locchi je že v prejšnjih dneh dal vedeti, da minister v bistvu potrjuje tezo o možni "opcionalnosti", ni pa objavil besedila pisma, kot je svoj čas objavil besedilo svojega pisma ministru. To naj bi storil med današnjo sejo kot "županovo sporočilo", ki pa naj ne bi bilo predmet razprave v občinskem svetu. Proti taki možnosti se je že zelo ogorčeno izrazil Zeleni Sgambati, tudi sama SSK pa bi verjetno ne bila pripravljena samo "vzeti na znanje" Locchijevo sporočilo, še posebno, ko bi se župan ne omejil na branje pisma, ampak bi dal tudi svojo interpretacijo, ki jo je sicer, kot rečeno, v prejšnjih dneh že napovedal.

Deželna federacija zelenih pa je medtem večeraj sporočila, da je devetnajst poslancev raznih političnih skupin (Zeleni, KPI, KD, DP in Neodvisna levica) podpisalo resolucijo, ki obvezuje vlado, da poseže za obvarovanje Sesijskega zaliva pred poplavo cementa. Dokument med drugim poudarja, da bi na enem najlepših kottičkov Jadranskega morja zrasle gradnje za več kot 600 tisoč kubičnih metrov, ter obtožuje deželno upravo, da ni spoštovala zakona Galasso za zaščito okolja. Med podpisniki resolucije so Zeleni Mattioli, Scalia in Andriani, komunistka Silvana Fachin Schiavi, demokristjanka Lucia Fronza Crepez in neodvisna levičarka Franco Bassanini in Raniro La Valle.

Prvi rezultati lanskega poslovanja Tržaške hranilnice Poslovni uspeh CRT potrjuje pravilnost izbire o avtonomiji

Posebno ugodni lanski poslovni rezultati Tržaške hranilnice - Casse di Risparmio di Trieste so njenega podpredsednika Pier Giorgia Luccarinija navedli, da jih je s člani upravnega sveta in izvršnim vodstvom denarnega zavoda predčasno predstavil tudi širši javnosti. CRT namreč ponavadi objavi dokončni poslovni obračun proti koncu marca, tako da je tokratna anticipacija nekaterih najznačilnejših rezultatov dokaz o velikem in utemeljenem zadovoljstvu nad poslovnimi izbirami in opravljenim delom.

To delo pa seveda ne sega le v lansko poslovno leto, temveč ga je tržaški denarni zavod začel v daljnih štiridesetih letih z majhno skupino uslužbencev, katerih število je danes preseglo 900 pretežno mladih (povprečna starost znaša 36 let) delovnih moči. K ekonomskim rezultatom pa je - po besedah direktorja Renza Piccinija - odločilno prispevalo skrbno upravljanje s finančnimi sredstvi in nenehna pozornost do tržišča in njegovih gibanj, katerim se je zavod s svojimi organizacijskimi strukturami spriti prilagajal. CRT je tako v lanskem letu zbrala skupno več kot 4.700 milijard lir sredstev (od tega neposredno 2.450, posredno pa 2.260), kar je za okroglih 10% več kot leta 1989 in za celih 30% več kot v vseh zadnjih štirih letih. Še občutnejši je bil porast ekonomskih investicij, ki so ob koncu lanskega poslovnega leta dosegle raven 1.230 milijard lir (+18%), medtem ko je v obdobju 1987-90 porast dosegel kar 60% z občutnim izboljšanjem razmerja med investicijami in vlogami: leta 1987 je le-to znašalo 40,5, konec lanskega leta pa 50,2%. V celoti pa je lanski finančni promet CRT dosegel zavidljivo vsoto 30.500 milijard lir in omogočil zaključek poslovnega obračuna s 57 milijardami lir kosmatega presežka, ki je za 20 odstotkov večji kot ob koncu leta 1989.

Podatki, ki so nedvomni rezultat nenehne skrbi za razvoj človeških, tehničnih in organizacijskih potencialnosti hranilnice, ki je v zadnjih le-

tih vložila veliko prizadevanj za kakovostni in količinski razvoj svoje storitvene mreže na teritoriju in za povečanje učinkovitosti svojih storitev. Ta razvoj pa ni zadeval samo Trsta, ampak se je razširil tudi v ostale pokrajine naše dežele in v sosednji pokrajini Treviso in Vicenza. Podpredsednik Luccarinij pa se je po analizi vloge CRT v krajevni ekonomski stvarnosti zadržal predvsem pri prihodnosti zavoda, kateremu razvoj bančnega sistema zastavlja vrsto vprašanj, ki gredo od možnih združenj, agregacij in integracij hranilnic in njihovih preoblikovanj v delniške družbe do aktualnih tem, kakršna je npr. ustanovitev finančnega off-shora v Trstu.

Po Luccarinijevih besedah CRT prav iz svojih uspehov črpa potrditev o pravilnosti svoje politike upravne avtonomije, ki temelji na učinkovitosti in na ekonomski računici, kar pa seveda ne pomeni, da ni odprta za zunanje sodelovanje z ostalimi bančnimi in ekonomskimi sredstvi. Glede možnosti preobrazbe v delniško družbo pa je po podpredsednikovi sodbi potrebno najprej razjasniti, ali je v primeru CRT ta korak primeren: če je, si lahko zavod - glede na svoje poslovne rezultate - vzame ves potreben čas za mirno presojo in odločitev. Glede odnosov s sorodnimi zavodi v Vidmu, Gorici in Benetkah je Luccarinij poudaril, da se CRT gotovo ne ogreva za izolacijo, vendar ni pripravljena sprejeti nobenih predlogov o povezovanju, ki ne bi spoštovali načel o enakem dostojanstvu in avtonomiji posameznih zavodov. In končno še beseda o bodočem finančnem off-shoru, ki je po Luccarinije sodbi nedvomno stimulativna priložnost za Trst in ki ji CRT pozorno sledi od vsega začetka, da se bo lahko v primernem trenutku vključila s svojo dejavnostjo. V ta namen ima hranilnica tesne stike s sorodnimi zavodi v Avstriji in v vzhodni Evropi, s katerimi sicer že vrsto let sodeluje.

V. B.

Sindikat slovenske šole sporoča, da so roki za premestitve učnega osebja naslednji:

vrtni in nižje srednje šole - 25. januar; osnovne šole in višje srednje šole - 5. februar.

Potrebni obrazci so na razpolago na sedežu SSS, Ul. Carducci 8/II. nadstropje v tork in četrtek od 11. do 12. ure, v sredo od 17. do 18. ure in v petek od 16. do 17. ure.

V strahu pred vojno veliko nakupovanje živil Gneča v tržaških trgovinah

Živimo v težkih trenutkih. Ljudje so močno zaskrbljeni zaradi napetega političnega položaja v svetu, vsi si želijo samo mir. Ponekod, tudi v naši državi, je zajel ljudi tak strah, da so začeli mrzlično z nakupovanjem raznih živil, kot bi bila vojna vihra že pred našimi vrati. Je tudi pri nas takšno napeto stanje? So tudi tu ljudje že tako močno zaskrbljeni,

da so začeli z nakupovanjem hrane, morada v spominu na zadnjo svetovno vojno, ko je bilo pomanjkanje hrane resnično močno občuteno, večkrat tragično?

Sprehodili smo se po tržaških trgovinah, da bi ugotovili, ali je tudi pri nas prevladala nakupovalna mrzlica, ki so jo v nekaterih italijanskih mestih že zaznali. Obiskali smo številne večje in manjše

trgovine z jestvinami in ugotovili, da nikjer ne manjka proizvodov, da nikjer ni praznih polic. »Morda smo prodali nekaj več riža, olja, sladkorja, prepečenca in raznih keksov, kot sicer, a ne v takšni meri, da bi to nakazovalo nekakšno posebno mrzlično stanje, povezano s stanjem v svetu,« so nam povedali razni trgovci.

In res smo videli nekaj manj založenosti na policah s temi proizvodi, a ne tako, da bi imel človek občutek, da vsega tega v prihodnjih dneh ne bo.

Dejstvo pa je, da je bilo večeraj v številnih trgovinah, še posebno v popoldanskih urah, neobičajno veliko kupcev, ponekod (na primer v Rojanu), so se pred vhodnimi vrati in še posebno pred blagajnami ustvarile kar dolge vrste. Nalepili smo na več kupcev z bolj polnimi plastičnimi vrečami. Ste kaj več nakupili, kot sicer, smo jih vprašali. »Nekaj več smo res nakupili, a ne zaradi tega, ker bi mislili, da bo blaga zmanjkalo, temveč, ker poznamo trgovce in vemo, da bodo tudi ta politični trenutek izkoristili zato, da bodo raznim artiklom povišali cene,« so nam odgovorili. (nl)

Na sliki (foto Magajna) večerajšnja gneča v eni od tržaških trgovin.

Običajna »bencinska« gneča pred občinskimi izpostavami Prvi upravičenci so morali večeraj čakati na bone v dolgih vrstah

V naši pokrajini se je večeraj začelo razdeljevanje bencinskih bonov, z njim pa tudi običajne dolge vrste pred vrati posameznih občinskih izpostav. Upravičencev, ki bodo lahko dvignili bone do vključno 8. februarja, je več kot 84 tisoč, letošnji kontingent pa znaša 55 milijonov in 700 tisoč litrov bencina, katerega trenutna cena je 619 lir za liter, medtem ko stane neosvinčeni bencin 644 lir.

Na sliki (foto Magajna): večerajšnja vrsta za bone pred vhom v občinsko izpostavo v Ulici Foscolo.

pismo uredništvu

Pokrajina daje podpore društvom tudi za športno dejavnost in rekreacijo

Spoštovano uredništvo, v zvezi s člankom, ki ga je Primorski dnevnik objavil v soboto, 12. januarja 1991, z naslovom »Do kdaj in kako morajo športna in kulturna društva vložiti prošnje za javne prispevke«, se mi ne zdi potrebno dopolniti informacije z nekaterimi bistvenimi podatki, ki so v poročanju izpadli, in lahko tako ustvarijo med kulturnimi in športnimi delavci dokajšnja zmeda.

Zakon št. 10 iz leta '88, ki ga pisec omenja, znan tudi kot zakon o decentralizaciji, je poveril vrsto pristojnosti, ki so bile deželne, pokrajinam in občinam.

Glede področja kulture, rekreacije in prostega časa ni za društva oz. organizacije velikega pomena samo navedeni člen 37, na podlagi katerega so občine odslej pristojne za nabavo športne in rekreacijske opreme (equipaggiamento), pokrajine pa za posege glede nakupa opreme (attrezzature) in za uresničitev športnih ter rekreacijskih objektov krajevnega in vsekakor pokrajinskega obsega;

izredno pomemben za dejavnosti društev je tudi člen 36, na osnovi katerega so pokrajine odslej pristojne tudi za dež. zak. št. 43 iz leta 80, ki nosi naslov Posegi za razvoj športnih in rekreacijskih dejavnosti.

V smislu tega zakona lahko društva zaprosijo Pokrajino za prispevke za gradnjo, razširitev in izboljšanje športnih objektov (čl. 5); za potenciranje športne in rekreacijske opreme (čl. 14); na osnovi člena 18 pa lahko zaprosijo za:

a) športne dejavnosti amaterskega značaja, za prireditve, posvete in izobraževal-

ne tečaje za tehnike, voditelje in športnike; b) za rekreacijske dejavnosti, za godbene, zborovske in folklorne prireditve ter za podobne pobude.

Prispevek lahko društvo zaprosi tudi za stroške, ki so vezani na redno delovanje ter za nakup opreme in za ostali potrebni material.

Rok za vložitev teh prošenj na Pokrajino zapade prav tako 31. januarja t. l.

Najbrž je bila v Vašem poročanju informacija pomanjkljiva tudi zato, ker se pokrajinska uprava, po enem letu, še ni primerno opremila s pojasnjevalno okrožnico, ki bi, kot za ostale zakone, nudila interesentom jasna navodila za sestavo prošnje.

**Nives Košuta
Pokrajinska svetovalka KPI**

Pripis uredništva: Zahvaljujemo se Nives Košuti za pismo in za informacije, ki jih v njem posreduje. Kar se nas tiče, moramo poudariti, da smo se pri svojem dosedanjem poročanju o pokrajinskih prispevkih društvom in drugim ustanovam do pičice držali informacij, ki smo jih dobili od pokrajinske uprave. O pokrajinskih prispevkih za športne dejavnosti in opremo nismo ničesar pisali preprosto zato, ker jih pokrajinska uprava ni v svojih sporočilih nikoli omenila. Večeraj smo se vsekakor obrnili na pokrajinskega odbornika za kulturo, šport in prosti čas Raffaela Dello Russa, ki nam je potrdil, da bo pokrajinska uprava letos razdeljevala tudi tovrstne prispevke, pristavil pa je, da bodo zadevne pojasnjevalne okrožnice objavljene šele čez kak dan.

V pokrajinskem svetu o openskem tramvaju

Usoda openskega tramvaja je bila ena glavnih tem ponedeljkeve seje pokrajinskega sveta, o kateri smo sicer že večeraj kratko poročali. Odbornik za proračun in načrtovanje Cannone je namreč predlagal sklep o pripravi posebne študije — stala naj bi kakih 200 milijonov lir — za ponoven razcvet te priljubljene in edinstvene povezave med mestom in Krasom. Krajša razprava, ki se je razvila o tem vprašanju, je pokazala, da se vse politične skupine v pokrajinskem svetu zavzemajo za ohranitev tramvaja tudi kot turistične posebnosti, pa čeprav bi moral delovati z določeno zgubo. In tako je bil po pojasnilu odbornika, da je treba vprašanje openskega tramvaja uokviriti v širšo problematiko javnih prevozov v pokrajini in da bodo k oblikovanju študije pritegnili tudi "Združenje prijateljev openskega tramvaja", predlagani sklep soglasno odoben.

Ob odsotnosti predsednika Crozzolija, ki se te dni mudi na obisku v ZDA, je pokrajinska skupščina odobrila tudi nekatere dopolnilne spremembe k proračunu 1990. Sklep je bil odoben z dvanajstimi glasovi (KD, PSI, PRI, PLI, Zeleni Capuzzo in neodvisni Pertusi) proti šestim (KPI LpT in SSK), dva predstavnika MSI pa sta se vzdržala. Z 10 glasovi proti 5 in 5 belimi glasovnicami pa je bil odoben sklep, ki namenja 500 milijonov lir za organizacijo pokrajinske gospodarske konference in nalaga funkcijo koordinatorjev konference rektorju tržaške univerze prof. Giacomu Borru-su in predsedniku ISDEE prof. Titu Favarettu.

Na ponedeljkovi seji se pokrajinski svetovalcu niso mogli izogniti obravnavi hudega mednarodnega položaja. Tako je na začetku seje predsedujoči podpredsednik Cervesi izrazil hudo zaskrbljenost zaradi vojnih groženj v Perzijskem zalivu, pri tem pa dodal, da si pokrajinska uprava pridržuje pravico, da sodeluje na morebitnih manifestacijah za mir, toda le v primeru, da gre za "institucionalne" pobude, ne pa strankarske, in vsekakor po preverjanju njihovih ciljev. Pač pa je skupščina zavrnila predlog zelenega Capuzzo, da bi razpravljali o resoluciji, ki jo je sam predložil in ki se je zavzemala za umik vseh vojaških sil in za sklicanje mednarodne mirovne konference. Capuzzo je proti takemu zadržanju protestiral in opozoril, da je goriška Pokrajina sama dala pobudo za manifestacijo za mir.

Carbonejevo stališče do Pittinijeve poteze

Deželna komisija, ki se ukvarja z vprašanjem industrijskih tveganj v tržaški pokrajini, ni postavila nobenih ovir za izvedbo načrta o preustroju škedenjske železarne. Problem pa je sprožila nova dejavnost, ki naj bi nastala v okviru železarne in za katere lokacijo sta se neposredno odločili obe zainteresirani družbi (Pittinijeva in Linde, op. ur.). Res je, da bo Linde zagotovila kisik za delovanje jeklarne, toda pri tem gre spomniti, da namerava Linde dve tretjini svoje proizvodnje prodati zunanjim odjemalcem, kar pomeni, da bo iz škedenjske železarne izšlo letno 1300 cistern s tekočim kisikom, povrhu pa obstaja tudi nevarnost nesreče v teku proizvodnega ciklusa.

To so dejstva, ki jih v večerajšnji tiskovni noti navaja deželni odbornik in predsednik komisije za industrijska tveganja Gianfranco Carbone, ki hkrati napoveduje, da se bodo člani komisije 22. januarja sestali s tehnično družbo Linde in škedenjske železarne. Na sestanku bodo preučili zaključke doslej opravljenih raziskav in razpravljali o varnostnih ukrepih, na osnovi katerih bodo lahko izdana občinska gradbena dovoljenja. Carbone v svoji noti ni hotel oceniti Pittinijeve poteze, pač pa je podčrtal, da ne gre za nikakršno birokratsko trdovratnost ali podcenjevanje problemov industrijskega razvoja, temveč za iskranje konstruktivnega sodelovanja - tudi s samimi industriji - pri izvajanju normativov na vsem deželnem ozemlju, kjer torej Trst ne more biti izjema. Konec koncev je to prizadevanje prav tisto, ki bo dalo Pittiniju tista jamstva, ki jih tudi sam zahteva. Ostali problemi, ki jih je zastavil furlanski industrijec pa so po Carbonejevem mnenju popolnoma drugačne narave (kot npr. cena vode) in tudi povsem razumljivi.

Razumevanje za Pittinijeve probleme je večeraj izrazil tudi pokrajinski tajnik PSI Perelli, ki je pozval k skupnim prizadevanjem, da Trst ne bi zapravljal svojih priložnosti za industrijsko prenovalo. Toda tako, kot je lahko danes protest Pittinija upravičen - opozarja Perelli - bi to ne bil več v trenutku, ko bi se iz stimulativnega dejanja spremenil v vdanost ali celo v dokončno opustitev načrtov za preustroj železarne.

Dan pred zapadom ultimata so tudi v Trstu priredili številne manifestacije in shode

Kljub burji in mrazu na tisoče Tržčanov demonstriralo proti izbruhu vojne v Zalivu

Tržaški dijaki na jutranji manifestaciji

Bakle in bengalični ognji na Trgu Goldoni

(Foto Križmančič)

Zadnji dan pred zapadom ultimata o umiku iraških enot iz Kuvajta so tudi v Italiji priredili vrsto manifestacij za mir. Demonstracije in protestne akcije, shode in pohode z baklami pa so organizirale tudi tržaške sekcije strank in sindikalnih organizacij, družbeno angažirane skupine in mladinske oziroma študentske organizacije.

Tako so imeli včeraj tudi Tržčani več priložnosti za protest in možnosti, da pokažejo in povedo, kaj mislijo o zalivski krizi in o vojnih vetrovih, ki pihajo na Bližnjem in Daljnem Vzhodu.

Zato se je tudi naše mesto odzvalo vsedravnim protestnim akcijam, ki so jo priredile sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL. Ob 11. uri zjutraj so zatulile sirene, vsi delavci pa so se udeležili simbolične 5-minutne stavke za mir. Ob isti uri se je na Trgu sv. Jakoba zbrala množica, ki se je odzvala vabilu Združenja obrtnikov, opoldne pa so se za mir zbrali ob molitvi verniki, ki so prisluhnili vabilu škofije.

Tudi mladina, ki obiskuje tržaške višje srednje šole, se je včeraj zjutraj zbrala na manifestaciji za mir. Vremenske razmere so prisilile koordinacijski odbor, da je opustil načrt o sit-inu na pomolu Audace, zato so se dijaki zbrali na Trgu Unità, kjer jih je vsekakor nemilo prečesala burja.

Manifestacijo za mir je priredila obor študentov učiteljska Carducci. Trud koordinacijskega odbora je poplačala visoka udeležba tržaških dijakov: na trgu se jih je zbralo več kot dva tisoč. Ko je odbilo polnoč, so bili še pred občinsko palačo, kjer so svoje stališče za mir izrazili na najbolj prepričljiv način. Sedeli so in skandirali gesla o miru, vendar pa je navdihe večine skalil podvig skupinice fašistov, ki so izkoristili tudi to priložnost, da »se izkažejo«. Tarča njihovih izpadov je bila skupina slovenskih dijakov, ki je na svojo prisotnost opozarjala s številnimi

napisi in z dvojezičnim transparentom, na katerem je pisalo »Slovenske šole za mir«.

Fašisti so najprej izzivali slovenske dijake, nato pa so jim še raztrgali transparent. Napadeni študentje so prosili za pomoč agente, ki so skrbeli za varnost. Slednji so posegli, ustavili so skupino prenapetih nato pa so vsem vzeli dokumente in jih zadržali do konca shoda. Koordinacijski odbor slovenskih študentov je o nedopustnem dogodku napisal tudi izjavo, ki so jo izročili sredstvom javnega obveščanja.

»Dijaki vseh slovenskih šol na Tržaškem,« piše v sporočilu, »zbrani na skupni seji takoj po manifestaciji, izjavljamo sledeče: glede na to da smo se udeležili mirovne manifestacije, smo upali, da bodo na tej manifestaciji izključno pacifisti, vendar smo z razočaranjem spoznali, da so se shoda udeležili tudi nekateri pripadniki skrajno desničarske organizacije (F.d.G.), ki niso imeli ravno miroljubnih namenov, saj so nam kratili eno izmed glavnih človekovih pravic: izražanje v materinem jeziku.« V izjavi koordinacijskega odbora piše tudi, da gre za »znak velike nekulture in neomike, v današnjih dneh, ko Evropa teži po združitvi in enakopravnosti vseh narodov«.

Ob dogodku pa velja omeniti, da gre za osamljeno provokacijo, ki je sicer toliko bolj žaljiva, ker je do nje prišlo med manifestacijo za mir, vendar ni bil v tem utrip množice, ki se je zbrala na Trgu Unità. Italijanski dijaki so že med manifestacijo izrazili solidarnost slovenskim kolegom, sicer pa so vsi skupaj skušali pokazati, da mladim ni do vojne. Od takih, ki so sedeli na trgu, jih je bilo veliko takih, ki so se rodili po koncu vietnamske vojne. Že to, kar se je dogajalo takrat, je zanje le spomin na nedoživete dogodke, kljub temu pa je v večini dijakov zakoreninjena zavest, da se z vojno ne kaže poigravati.

V poznih popoldanih urah je bilo v Trstu še nekaj manifestacij, od katerih sta bili, vsaj po organizacijskem trudu, najbolj pomembni dve. Komite proti vojni v Zalivu je priredil dokaj hrupno manifestacijo pred sedežem prefekture. Od 18. ure dalje so ponavljali gesla proti vojni, pa tudi proti policiji in proti vojski nasploh.

Uro kasneje je bila na Goldonijevem trgu najavljena manifestacija, ki jo je priredil pokrajinski odbor za mir, s KPI in ACLI na čelu. Tudi v tem primeru je manifestantom krepko ponagajalo vreme. Kljub mrazu pa se je na trgu zbrala precejšnja množica, kateri so razdelili bakle in paličice bengaličnega ognja. Ob simbolični luči ognjev in bakel se je premrazena množica Tržčanov premaknila v sprejeto. Prehodili so del Korza Saba, nato pa so se vrnili po Ulici Carducci do Trga Goldoni, kjer so se razšli po približno eni uri.

Večerna manifestacija pa ni bila deležna priznanja vseh političnih sil. Pokrajinski tajnik PSI Perelli je v tiskovnem sporočilu posredoval stališče stranke in dejal, da so socialisti za mir, za spoštovanje prava, za iskanje diplomatske rešitve tudi v trenutku, ko naj bi bil navidezno vsak trud zamen. Zato pa niso za zmešnjavo in dejansko je večerna manifestacija vsebovala nekaj vsaj nekoliko »pisanih« poant. Nekateri skupine so zažigale potrdila o opravljeni vojaščini, drugi udeleženci pa so s transparenti pozivali k spoštovanju živalskega sveta.

Med množico pa je bilo tudi veliko staršev z otroki, upokojevcem in skratka Tržčanov, ki jim ni bilo do političnih etiket, pač pa so hoteli še enkrat odločno potrditi, da zavračajo vojno. Pa vendar ni šlo samo za formalno podpiranje ideje o svobodi in miru. Nekatere je pošteno skrbela vest, da (so) bodo nekaterim letnikom zamrznili potni list, kar pomeni, da se vojska že pripravlja na vpoklik rezervistov. (ef)

Tudi včeraj sunki do 150 km na uro

Zaradi burje veliko dela za gasilce

Burja je včeraj že drugi dan zapored »pestila« Trst in kraški okoliši. Sunki so v tržaškem pristanišču dosegli hitrost 150 km na uro, na Krasu pa so meteorologi izmerili sunke, ki so dosegli celo hitrost 180 km na uro. Vremenske razmere so seveda povzročile marsikatero težavo. Največ dela so imeli gasilci, ki si niso mogli privoščiti trenutka oddiha. Včeraj so imeli več kot 150 posegov, večinoma zaradi polomljenih dreves, podrtih dimnikov, polomljenih televizijskih anten, razkritih streh, poškodovanih žlebov itd. Na srečo hujših nesreč ni bilo. V noči iz ponedeljka na torek se je na Ul. Terza armata staro drevo zrušilo na cesto, tako da je bil promet po tej ulici do jutra oviran.

Polomljene veje so - poleg parkiranih avtomobilov - ponekod poškodovale električne ter telefonske napeljave.

Zaradi burje so imeli veliko dela tudi na oddelku za hitro pomoč tržaške bolnišnice. Rešilci Rdečega križa so morali po več kot dvajset ponesrečenih oseb, v veliki večini starejših, ki jih je burja podrla na tla.

Zapustila nas je naša draga

Ljudmila Saksida por. Volčič

Žalostno vest sporočajo: sinova Mitja in Aljoša z Edoardo in Marjučo, vnuki Aleksander, Kamila, Jan in Robert ter ostalo sorodstvo.

Pogreb bo jutri, v četrtek, 17. januarja, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pravoslavno pokopališče.

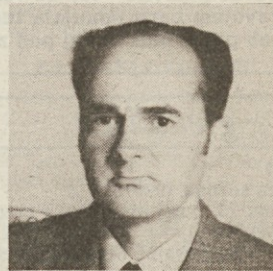
Moskva, Trst, Ljubljana, 16. januarja 1991

Ob izgubi drage mame izrekajo Mitji in Aljoši ter svojem globoko sožalje Paula in Stanko Volčič z družino.

Ob smrti drage mame sočustvujejo z Aljošo in Marjučo bivši sošolci Diana, Matejka, Tom in Giovanni z družinami.

† Dne 14. januarja 1991 nas je zapustil naš dragi

Marcello Crevato

Pogreb bo jutri, v četrtek, 17. januarja, ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v trebrensko cerkev.

Žalostno vest sporočata družina in sorodstvo.

Posebna zahvala osebju oddelka za hemodializo, dermatološkega oddelka in oddelka za oživljanje.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trebče, 16. januarja 1991

Ob izgubi dragega očeta Marčela sočustvuje z Mariom in svojci

kollektiv SISCOM-CPS

Ob boleči izgubi drage matere Angele izreka hčeri Jožici in prizadetim svojim iskreno sožalje

KD Jože Rapotec

16. 1. 1985

16. 1. 1991

Franciška Drole Majcen

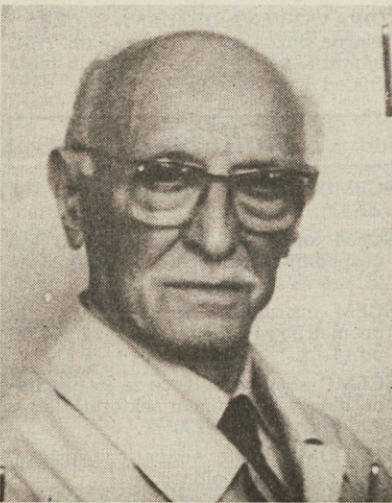
Z ljubeznijo se Te spominjamo

mož Stanko, Ondina, Ljubo in Tvoji dragi

Trst, 16. januarja 1991

Srhljiva tragedija včeraj opoldne v cvetličarni v središču mesta

Starec ustrelil dekle in si vzel življenje

kar pomeni, da je imel 88 let, stanoval pa je v Ul. Rittmeyer 20 v Trstu. Njegovi žrtvi je bilo ime Sara Ceriesa, stara je bila 21 let, stanovala je v Ul. Pinguente 6, delala pa je kot prodajalka v cvetličarni, kjer se je izvršila tragedija. V sosednji lekarni in drugih trgovinah v okolici so nam cvetličarko opisali kot prijazno dekle, ki se je do vseh vedla zelo korektno, nič posebnega pa nismo zvedeli o starcu, razen tega, da je v prodajalno v Ul. Zanetti večkrat zahajal, pa ne toliko kot odjemalec, kolikor zato, ker je menda bil boter enega izmed sinov lastnikov, se pravi družine Spizzamiglio.

Kaže, da se je tragedija odigrala brez prič. Pripetila se je vsekakor takoj po 13. uri, neposredno po uri zaprtja trgovine. Iacus je na dekle in potem še nase streljal s staro pištolo znamke browning kalibra 7,65, ki ni bila prijavljena policiji. V dekle je streljal dvakrat in jo smrtno ranil v prsi, sam pa se je ustrelil v teme. Truplo Ceriesove so našli za prodajalnim pultom, Iacusovo pa pred njim, nedaleč od vhoda. Tik ob starčevih roki je bila tudi pištola.

Alarm je sprožil neznanec, in sicer s telefonskim pozivom policiji. Na kraj tragedije so takoj prispeli agenti letnega oddelka pod poveljstvom dr. Lorita. Za njimi je prišel rešilec Rdečega

križa, a odpeljal je prazen, saj je bilo takoj jasno, da sta bila Iacus in Ceriesova na mestu mrtva. Trupli je potem odpeljal mrljski voz, in sicer šele okrog 16. ure. Potrdilo o smrti je izdal sodni zdravnik Fulvio Costantinides, dovoljenje za odvoz trupel pa je izdal namestnik državnega pravdnika Antonio De Nicolo, ki vodi preiskave.

Preiskovalci niso še ugotovili vzroke tragedije. Po vsem sodeč je treba izključiti možnost, da bi šlo za krajo ali sploh za kako denarno zadevo. Na dlani pa je, da se vse skupaj ni pripetilo slučajno, saj je Iacus prišel v trgovino oborožen. Spričo dejstva, da je v prodajalni bilo vse na svojem mestu in da ni bilo videti nikakih sledov bega,

bi se dalo tudi sklepati, da je starec izvršil svoj tragični naklep v zelo kratkem času, mogoče takoj po vstopu v trgovino. A kaj ga je privedlo do tako strašne odločitve? Preiskovalci so včeraj natančno pregledali trgovino, spraševali sorodnike dekleta in starca, pa tudi lastnike trgovine. Med drugim so skušali tudi ugotoviti, kdo je neznanec, ki je sprožil alarm. Kaj jim bo uspelo odkriti, bomo natančneje zvedeli šele v prihodnjih dneh.

Na slikah (foto Križmančič) levo zgoraj iz cvetličarne odnašajo trupli; levo pištola, ki jo je uporabil Iacus; zgoraj pa Arturo Iacus in desno umorjena Sara Ceriesa.

Še en samomor z izpušnim plinom

V gozdu v neposredni bližini Gabrovca si je včeraj nekaj po 12. uri vzel življenje Roberto Gianella, ki se je rodil 7. januarja leta 1946 v Barletti, živel pa je v Trstu, in sicer v Ul. Matteotti 30. Poslužil se je žal že preizkušene metode samomora z izpušnim plinom: v gozd se je zapeljal z avtomobilom bmw 315 z milansko registracijo (MI 162205); in prav ustavljeni avtomobil je zapazil mimoidoči kolesar.

Jutri bo pogreb priljubljene Efe

Čprav je zadnja desetletja svojega življenja preživela kot samotarka v objemu narave v Žeknjah, je imela pokojna Efa veliko prijateljev in znancev, ki so jo stalno obiskovali in iskreno vzljubili to simpatično staro. Od nje se bodo poslovili jutri, v četrtek, ko bo pogreb ob 12.45 krenil iz tržaške mrtvašnice v cerkev v Zgonik.

B. S.

Skoraj 90-letni starec je umoril 20-letno cvetličarko in si potem vzel življenje. Ne gre za plod bujne oziroma bolezne fantazije avtorja kriminala, pa tudi ne za dogodek, ki bi se pripeljal v izrednih okoliščinah in izrednem času: gre za tragedijo, ki se je dovršila v nekaj po 13. uri v cvetličarni Duillie Spizzamiglio v Ul. Guido Zanetti 6. Starec se je imenoval Arturo Iacus. Rodil se je v Poreču 9. oktobra 1902,

Odslej od ponedeljka do sobote v Miljah odprt še Country Pub

Le nekaj dni po »prihodu« novega leta je v Miljah spet odprli vrata Country Pub (v Ulici Dante 30), ki sicer opozarja nase - predvsem v večernih urah - le z lučko nad vhodom, v notranjosti pa ponuja veliko veselejše vzdušje. Zvestim starim in novim strankam bosta izza pulta odslej z običajno prijaznostjo postregla Bruno Giugovaz (na sliki M. Magajne) in njegova žena Savina, marsikomu že znana in - kot je dvestoletno upravljanje boljunskega bara dokazalo - kar se da zanesljiva dvojica. V sveže opremljenem Country Pubu ponujata več vrst piva, od temnega do svetlega, z vsemi vmesnimi odtenki, poleg tega značilnega »pubovskega« osvežila pa so vsak dan, razen med tedenskim počitkom ob nedeljah, seveda na voljo še druge pijače. Dovolj bogata je tudi ponudba hrane: v glavnem sta Bruno in Savina ohranila svojo »staro« navado, tako da bosta še dalje ponujala odlične obložene kruhke za vse okuse in trebuhe, za nekoliko bolj domač prigrizek pa je že od prvih dni na razpolago vabljava (in tudi precej »obširna«) mortadela... (dam)

Z novim letom »nova« dvojica tudi v baru na boljunskem trgu

Pred približno tednom dni so si »izmenjali« štafetno palico tudi upravitelji boljunskega bara: Bruna in Savina Giugovaz, ki sta se preselila v prostore miljskega Country Puba, sta tako zamenjala Pavel Curman (na sliki Maria Magajne) in njegova žena Silva. Sicer je dvojica že upravljala bar pred leti, po daljšem premoru pa sta se Pavel in Silva spet vrnila med domače zidove. Po ustaljeni navadi bo tedenski počitek še dalje ob nedeljah, ob delavnikih pa bo bar odprt od zgodnjih jutranjih ur - za dišečo kavico in prvo dnevno poživilo - vse do večera: poleg vsakovrstnih pijač bosta Pavel in Silva v svojem baru ponujala tudi dovoljšno izbiro »hitre« hrane za vse, ki bi radi ob pijači dali še kaj pod zob. (dam)

gledališča

VERDI
Opera sezona 1990/91
V petek, 25. t. m., premierska predstava (red A) Verdijeve opere NABUCCO. Dirigent Piergiorgio Morandi, režiser Pasquale D'Ascola.
Od 19. t. m. predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Pri blagajni gledališča so na razpolago posebne gledališke karte za 8 predstav po ugodni ceni.

Danes ob 16. uri bo na sporedu CARO BONBON iz dopisništva Itala Sveva v izvedbi Stalnega gledališča F-JK. Režija Marco Sciacaluga, v glavni vlogi nastopa Massimo De Francovich.
V abonmaju: odrezek št. 6A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA
Gledališče Cristallo
Od sobote, 26. t. m., ob 20.30 bo na sporedu delo Slavomira Mrožka EMIGRANTI. Režija Francesco Macedonio. V glavnih vlogah nastopata Cochi Ponzoni in Orazio Bobbio.

Gledališče Ul. Ananjan
V petek, 18. t. m., ob 20.30 bo na sporedu ponovitev Gabriellijevega dela A.A.A. CERCASI v uprizoritvi skupine I Grembani. Režija Bruna Brosolo. Ponočitvi v soboto ob 20.30 in nedeljo ob 16.30.

razna obvestila

TPPZ Pinko Tomažič - Jutri, 17. t. m., ob 20.30 bo v Partizanskem domu v Bazovici prva odborova seja v letu 1991, v petek, 18. t. m., ob 20.30 pa bo prva vaja v letu 1991. Priprava na 50. obletnico vstaje slovenskega naroda in 20. obletnico dejavnosti našega ansambla. Vaja bo samo za zbor, naknadno bomo javili vajo za orkester.

TRŽAŠKI MEŠANI ZBOR sporoča, da so se začele pevske vaje vsako sredo ob 20. uri v Ul. Donizetti 3. Vabljeni stari in novi pevci.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil QUARTETTO GUARNERI.

kino

ARISTON - 17.00, 22.30 *Il tè nel deserto*, r. B. Bertolucci, i. D. Winger.
EXCELSIOR - 16.00, 22.00 *La sirenetta*, prod. Walt Disney.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 *Rocky V*, i. Sylvester Stallone.
NAZIONALE I - 16.20, 22.15 *Vacanze di Natale '90*, i. C. De Sica, E. Greggio.
NAZIONALE II - 16.30, 22.00 *Fantozzi alla riscossa*, i. Paolo Villaggio.
NAZIONALE III - 16.15, 22.00 *La sfida erotica*, porn., □□
NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 *Stasera a casa di Alice*, r.-i. Carlo Verdone, i. Ornella Muti.
GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *Atto di forza*, i. A. Schwarzenegger.
MIGNON - 16.00, 22.15 *La storia infinita 2*.
EDEN - 15.30, 22.00 *I vizi transessuali di Moana*, porn., □□
CAPITOL - 16.00, 22.00 *Giorni di tuono*, i. Tom Cruise.
LUMIERE - 17.45, 22.15 *Cuore selvaggio*, r. David Lynch, i. Nicholas Cage, William Dafoe, Isabella Rossellini.
ALCIONE - 15.40, 22.10 *Ghost (fantasma)*, r. Jerry Zucker, i. Patrick Swayze, Demi Moore.
RADIO - Zaprt.

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

čestitke

V Rojano slavi **ANTONIO** »špehojdec« 50 let. Vse najboljše mu želijo nekaki Tanja z Valterjem, Andrej s Saro in Igor z Eriko, enako Gabrijela, Nino in Boris. Voščilom se pridružujeta družini Kalc in Zobec.

Federico Garcia Lorca

KAJ PRAVIJO ROŽE

Režija Meta Hočevar

Premiera v petek, 18. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A

Ponovitvi: v soboto, 19. t. m., ob 20.30 - Abonma RED B
v nedeljo, 20. t. m., ob 16. uri - Abonma RED C

včeraj - danes

Danes, SREDA, 16. januarja 1991
MARCEL

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.48
- Dolžina dneva 9.06 - Luna vzide ob 7.58 in zatone ob 17.24.

Jutri, ČETRTEK, 17. januarja 1991
ANTON

PLIMOVANJE JUTRI: ob 3.33 najnižja -11 cm, ob 9.05 najvišja 43 cm, ob 15.55 najnižja -64 cm, ob 22.38 najvišja 39 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,2 stopinje, zračni tlak 1025,5 mb, narašč. veter 42 km na uro, severovzhodnik, burja s sunki do 110 km na uro, vlaga 43-odstotna, nebo skoraj jasno, morje močno razgibano, temperatura morja 9,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Vivian Sasson Klapp, Daniela Montecalvo, Francesco Scoll, Nicole Saxida, Ivan Brandolini, Irene Dall'Antonia.

UMRLI SO: 56-letni Giovanni Poropat, 63-letni Paolo Marinuzzi, 87-letna Anna Padovan, 78-letni Pietro Sluga, 68-letni Ettore Canciani, 75-letna Maria Verde, 78-letna Iolanda Maticic, 57-letni Silvano Trento, 83-letna Libera Canzian, 86-letna Ljudmila Saksida, 83-letni Mario Moschion, 70-letna Giuseppina Crevatin, 78-letni Maks Šah.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 14., do nedelje, 20. januarja 1991

Urniki lekarn: 8.30 - 13.00
in 16.00 - 19.30

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Trg Unità 4 (tel. 365840), Ul. Mascagni 2 (tel. 820002), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - 19.30 do 20.30
Trg Unità 4, Ul. Mascagni 2, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

Opčine - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (tel. 767391).

SLUŽBA KZE
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

IŠČEMO šiviljo za delo na domu. Tel. 228530.

IŠČEM katerokoli zaposlitev, tudi kot gospodinjstva pomočnica. Tel. od 20. do 21. ure na št. (003867) 69221.

IŠČEM inštruktorja za matematiko in geometrijo za višje razrede. Tel. 577546 po 14. uri.

IŠČEMO mlade sodelavce za kvalificirano delo v reklamnem sektorju, tudi v Jugoslaviji. Tel. 722301/2.

PODARIMO male simpatične psičke. Tel. 200865 - popoldne.

OSMICA je odprta - Zajčja farma - v Repniču.

OSMICO je odprl Mario Milič - Zgonik 26. Toči belo in črno vino.

PRODAM avto fiat 131, letnik '79. Cena po dogovoru. Tel. 208451.

PRODAM opel kadett 1300 S, prevoznih 65.000 km, letnik '81, v zelo dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. 213889 ob uri kosila ali po 20.30.

PRODAM avtomobil panda 30 CL, november '85. Tel. 226388 ob večernih urah.

PRODAM po dogovoru fiat 500 v dobrem stanju. Tel. 225817.

PRODAM motor honda CR 250, letnik '89, v dobrem stanju, s sprednjimi amortizerji model 90, nove gume. Možnost poskusne vožnje. Tel. na št. 228730 ob uri kosila

PRODAM golf GTI, 16 ventilov, bele barve, letnik januar '87, cena 14.000.000 lir. Tel. 213451 ob uri kosila.

V OKOLICI PROSEKA se je izgubil mlad pes, pasme dalmatinec. Najditelj dobi nagrado. Tel. 225070 ali 225124.

V BAZOVICI se je prejšnjo soboto izgubil pes pasme pointer oranžno-bele barve, star sedem mesecev. Pošten najditelj naj tel. na št. 226149.

TRGOVINA JESTVIN »Despar« v Bazovici išče vajenca ali delavca. Zainteresirani naj se javijo v trgovini.

razstave

V Palači Economico na Trgu Libertà 7 je na ogled razstava o restavriranjih in najdbah v deželi Furlaniji-Juljski krajin. Razstava bo trajala do 31. t. m., na ogled pa je ob delavnikih od 9. do 13. ure.

V Beneški hiši v Miljah (Calle Oberdan 14) bo do 20. t. m. odprta razstava z naslovom DESCRIPTIO HISTRAE - Trst in Istra v starodavni kartografiji. Urnik: 10.00-12.30, 17.00-20.00, ob praznikih 10.30-13.00.

V Studiu Bassanese - Trg Giotti 8/I - je na ogled razstava preprog PIERA DO-RAZIA. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Bernini (Ul. Bernini 4 - Trg Sansovino) bo do 23. t. m. na ogled razstava olj in risb MIHE RENKA.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito bodo v soboto, 19. t. m., ob 11.30 odprli razstavo z naslovom DIEGO DE HENRIQUEZ - Fotografije za muzej. Razstavo so organizirali Dežela F-JK, Pokrajina Trst, Občina Trst in Vojaški zgodovinski muzej.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 19. t. m., vse člane in prijatelje, da se v velikem številu udeležijo SREČANJA Z MLADIMI SLOVENCIMI IZ ARGENTINE. Gostje nam bodo prikazali slovensko skupnost v Argentini, njihovo delovanje in pričakovanja. Sledi družabnost. Začetek ob 18.30.

V nedeljo, 20. t. m., bo v barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12, predstavitev knjige Joška Lukeša IGRA ZA VSE ŽIVLJENJE. Sodeloval bo tudi zbor M. Pertot, ki ga vodi A. Pertot. Začetek ob 18. uri.

PD Slovenec Boršt-Zabrezec vabi jutri, 17. t. m., ob 20.30, ob priliki praznovanja vaškega patrona, na KULTURNO PRIREDITEV. Nastopajo MePZ Slavec Slovenec ter dramska skupina J. Štoka s Proseka-Kontovela z veseloigro POROČIL SE BOM S SVOJO ŽENO. Vabljeni!

Slovensko planisko društvo Trst vabi člane in prijatelje na večer s prikazom dia pozitivov MEXICO - DEŽELA TREH KULTUR. Predaval bo Lojze Abram. V četrtek, 17. januarja, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

prispevki

V spomin na Dušana Hreščaka darujeta Božena in Dušan Legiša 1000 N.din za Glasbeno matico.

Namesto cvetja v spomin na dragega prijatelja Dušana Hreščaka darujeta Neva in Joško Lukeš 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Romana Daneua darujeta Paolo in Nataša Bukavec 50.000 lir za Amaterski oder Jaka Štoka.

Namesto cvetja na grob Eme Hrvatit por. Komar daruje Edvin Komar 25.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na pok. Maurizia Lombarda darujeta Elvira in Nardo Škerlavaj 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Branka Ravbarja darujeta Marija in Zdravko Slabar 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V počastitev spomina Rože Maver Mantovan daruje Ivanka Andolšek 30.000 lir za cerkev pri Ferlugih.

Namesto cvetja na grob Rožice Maver darujejo Andolskovi 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Angelo Vremec darujeta Magda in Karlo Calzi 20.000 lir za Cerkevni pevski zbor sv. Jernej.

V spomin na pok. Angelo Vremec darujeta Zmaga in Paola 30.000 lir za popravilo orgel v cerkvi na Opčinah.

V spomin na Romana Daneua darujejo Vida Ban 50.000 lir, družina Angelo Moro 50.000 lir, družina Danilo Žužič ter družina Dario Kante 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Jakomina in Avgusta Pahorja daruje hči Ida 100.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na Angelo Vremec darujeta Saško in Bruno Ferluga z družinama 50.000 lir za Cerkevni pevski zbor sv. Jernej.

Namesto cvetja na grob Franca Križmančiča darujeta Leo in Renata Kralj 30.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Edija Grgiča darujeta Karlo in Lidija Gregori (Nandetovi) 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Edija Grgiča darujeta Zorka, Lidia in Vittorio Ferluga 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Ernesto Vidali vd. Mahnič darujeta Olga in Ludvik Gregori 20.000 lir za Zadrugo Ban.

Namesto cvetja na grob Milka Miliča daruje Liana Kriščak 10.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na pok. Franca Križmančiča in Edija Grgiča daruje Marija (Matilova) 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Bazovici.

V spomin na drago Marto Tence-Malalan daruje Anica Daneu 50.000 lir za sekcijo VZPI v Križu.

V počastitev spomina preminule mame Zore darujejo kolegi dr. Klavdija Grbca 100.000 lir za Sklad M. Čuka.

V spomin na Slavo Čebulec prispeva Dipartimento di scienze chimiche tržaške univerze 480.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 2. obletnici smrti moža in očeta Alessandra Škerlavaja darujejo žena in otroka 50.000 lir za COŠ Fran Venturini iz Boljunca in 50.000 lir za PD Slovenec.

Namesto božičnih in novoletnih voščil daruje KD Jože Rapotec iz Prebenega 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Katro Čebulec daruje Štefanija 30.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 4. obletnici smrti pok. Karla Bukavca in v spomin na pok. Romana Daneua daruje Ivanka Bukavec z družino 50.000 lir za cerkevni pevski zbor s Proseka.

V spomin na Dušana Hreščaka, Cveta Hrovatin in Lavka Bitežnika daruje družina Ostrouška 90.000 lir za ŠD Polet.

Ob 24. obletnici smrti dragega očeta Sava Sancina darujeta Sida in Vinko 20.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Albino Palčič, Milko Felician in Emo Komar darujeta družini Kuret in Palčič 60.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na nepozabno Emo daruje sestra Justina z družino 50.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na nepozabno Emo daruje sestra Dala z družino 30.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na sestrično Emo Hrvatit Komar daruje Pierina Šuligoj 15.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na pok. Marto Malalan darujeta Vanda in Gigi Timeus 30.000 lir za cerkevni pevski zbor s Proseka.

V spomin na Tonkoto Luxo in Mirota Coljo darujeta Miranda in Zofka Kapun 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Milka Starca daruje Neveca Daneu z družino 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Milka Starca in Romana Daneua daruje Dragica Gruđen z družino 40.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob Marte Malalan darujeta Miranda in Renato Blason 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Mira Coljo darujeta Vlasta in Andrej Nabergoj 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na gospo Marto Tence-Malalan daruje družina Daneu 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na dragega tatka in moža Mira Coljo darujejo hčerki, sin in žena 100.000 lir za FC Primorje, 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek in 100.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na nepozabnega nonata Mira darujeta vnuka Ksenija in Sergij z družinama 50.000 lir za taborniško družino s Proseka, 50.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel, 50.000 lir za ŠD Kontovel, 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk, 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek in 50.000 lir za Amaterski oder Jaka Štoka.

V spomin na dragega svaka in strica Mira Coljo darujejo Marija, Renato in Anica z družinami 50.000 lir za vzdrževanje spomenika talcem na Proseški postaji, 50.000 lir ta FC Primorje in 50.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na Romana Daneua in Mira Coljo daruje družina Starc (Kontovel 134) 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na prijatelja Fausta daruje Slavko Briščik 50.000 lir za gradnjo spomenika NOB v Briščikih.

V počastitev spomina drage tov. Katre Čebulec darujejo Vida Gerlanec Menucci 15.000 lir ter Roza in Franc Stopar 100.000 lir za gradnjo novega Ljudskega doma na Opčinah.

V spomin na dragega Uroša darujeta nona Karla in nono Angelo 10.000 lir za Dijaško metico.

V spomin na Marto Tence por. Malalan darujeta Angelca in Zvonko Malalan 30.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

Vedno vam na razpolago

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drev. XX. septembra 16
Telefon 370818

VELIKA IZBIRA: krzen, jop, našitkov
Izredna kakovost
Modni kroji po izredno ugodnih cenah
Popravila

montii

160. SEJEM PERILA IN POSTELJNINE
POSEBNE PONUDBE - IZREDNE CENE

Oseбно perilo - posteljnine - puhovke - ostanki tekstila in frotirja na težo - spalne srajce - moške, ženske in otroške pižame - zaveses - blago za opremo stanovanja.

Ul. S. Spiridione 5 — TRST — Ul. S. Nicolò 21

Posebno TV obveščanje ob izteku ultimata OZN

O splošni napetosti v pričakovanju na trenutek, ko se bo iztekel ultimat Sadamu Huseinu in bo padla odločitev o vojni ali miru, priča tudi nena- den porast TV občinstva pred malimi ekrani: že v ponedeljek so dnevne in- formativne oddaje, predvsem pa dnev- niki treh državnih mrež pritegnile množično pozornost, tako da je stop- nja gledanosti dosegla celo 24 milijo- nov prisotnosti med večerno izdajo dnevnikov RAI 1 in RAI 2, kar pome- ni, da je poročanju o razvoju zalivske krize sledilo več kot tretjina italijan- skih prebivalcev. Zdi se, da gre za pravi TV rekord, saj je številnost TV občinstva med najvišjimi, ki so jih kdaj zabeležile izdaje TG 1, TG 2 in TG 3 (tudi v obliki kratkih vesti).

V teh izredno pomembnih okolišči- nah, ko se iz dneva v dan oziroma od ure do ure stopnjuje strah pred vojnim napadom, so za posebno temeljito in sprotno poročanje poskrbele vse glav- ne italijanske televizijske in radijske mreže. Na prvi državni TV mreži se bo danes že v zgodnjih jutranjih urah (od 5.55 dalje) začela posebna izdaja (tutajdanje dnevnika, ki bo vse do za- četka aktualne oddaje *Uno mattina* (ob 6.55) ponujal neposredno poroča- nje vseh dopisnikov TG 1, predvsem iz zalivskega območja. Poleg sprotnih informacij - ultimat OZN se bo iztekel danes opolnoči v New Yorku oziroma ob 6. uri po srednjeevropskem času - bodo v studiu o dogodkih spregovorili

tudi strokovnjaki in politične osebnos- ti. Med jutranjimi sporedi pa je pred- videno še sprotno obveščanje o vseh novih dogodkih, ki bodo spremljali iz- tek ultimata.

Zalivski krizi bo posvečena tudi da- našnja radijska oz. televizijska oddaja *Radio anch'io*, v kateri bo Gianni Bi- siach (od 9. ure dalje po Radiouno in ob 9.30 tudi po RAI 2) z gosti v studiu razpravljaj na temo *Vojna v Zalivu: se je začela?* V oddajo bodo med drugim posegli zunanji minister Gianni De Michelis, obrambni minister Virginio Rognoni, podpredsednik Inštituta za mednarodne zadeve Stefano Silvestri, generala Aldo Gianbartolomei in Fer- dinando Sgueri, iz Washingtona pa bo poročal Edward Lutwak. Najaktu- alnejšemu in obenem najbolj pereče- mu dogajanju svetovne razsežnosti bo posvečena tudi nocojšnja Barbatova *Cartolina illustrata* (ob 22.40 na RAI 3). Tudi z Barbatom bodo v studiu - le nekaj ur po izteku ultimata - sprego- vorili ugledni gostje.

Glede na izjemnost okoliščin sta več informativnih oddaj vključili v sporede tudi dve Berlusconijevi mreži: na Canale 5 in Italia 1 se bo že ob 5.30 začel novinarski maraton, posebne od- daje (zaenkrat so napovedane ob 12.55, 18.40 in 24.00 na Canale 5) bo vodil Emilio Fede, predvideno pa je sprotno obveščanje tudi s prekinitvijo nekate- rih sporedov.

ženska in njena stvarnost

Norveški volilci zaupajo ženskam

Dežela, v kateri vladajo ženske: tak- šna oznaka se je v zadnjih mesecih že začela uveljavljati za Norveško, ki jo od novembra dalje upravlja vlada s predsednico Gro Harlem Brundtland na čelu in z devetimi ministrkami na skupnih 20 ministrov. Kot izdajajo ti podatki, v nordijski državi še niso pre- vladale ženske, vsekakor pa je Nor- veška prva država, v kateri so ženske tako množično zastopane v vrhovih »oblasti«.

Veliko zaslug (ali krivde, zavisí od zornega kota) za tako močno poudar- jeno žensko prisotnost pri upravljanju države na raznih nivojih pripisujejo prav voditeljici laburistične stranke Gro Harlem Brundtland, ki je že tret- jič sestavila vlado, v katero pa je to- krat poklicala kar devet žensk. Vseka- kor gre za rezultat dolgotrajnega pro- cesa, saj so na Norveškem npr. že pred desetletji sestavile izključno ženske volilne liste, na katerih so nastopale predstavnice različnih strank, istočas- no pa so uveljavile pravilo o zajame- nih kvotah za ženske v raznih voljenih telesih in vodilnih organizmih strank.

Vsekakor pa zavzetost predsednice vlade, ki med drugim lahko v parla- mentu računa le na 63 glasov od skup- nih 165, ni naletela na toliko ovir in težav, ki se še danes v »južnejših« dr- žavah Evrope zoperstavljajo števil- čnejšemu vključevanju žensk na najodgovornejša mesta. Že leta 1968 je namreč Nordijski ministrski svet na posebnem forumu v Oslu sprejel do- kument, v katerem je med drugim po- udarjeno, da »ima vprašanje večjega ženskega predstavnitva v območjih oblasti dva aspekta: prvič, ženske kot skupina dajejo velik pomen vprašanju porazdelitve bogastva v družbi in za- hteva, da so v skladu z demokratič-nimi principi primerno zastopane. Isto- časno pa so izkušnje in znanje žensk izredno dragoceni in bi morali biti na razpolago vsem.«

Ne glede na odprtost stališč v zvezi z vlogo in težo žensk v družbi pa je bil proces vključevanja žensk v vrho- ve »oblasti« tudi v nordijskih državah, ki jih vsekakor odlikujeta velik prag- matizem in skrb za ureditev vsakod-

nevnih težav sodobnega življenja, pre- cej dolgotrajen in težaven. Odločilen zasuk so Norvežanke dosegle leta 1971, ko so se predstavnice različnih strank dogovorile, da na občinskih vo- litvah sestavijo izključno ženske liste. Norveški volilni zakon namreč dopu- šča takšno možnost, ki so jo ženske s pridom izkoristile: na volitvah leta 1971 so si namreč zagotovile večino v nekaterih ključnih občinah, kot so Oslo, Trondheim in Asker. Kljub tak- šnemu preskoku pa je v povprečju ženska prisotnost v norveških občin- skih svetih še vedno znašala le 14,8 odstotka.

Reakcije moških takrat niso upošte- vale že omenjeno resolucijo Nordij- skega ministrskega sveta, temveč so zahtevale izključitev žensk iz »meša- nih« list na naslednjih volitvah. Ven- dar pa so volilni uspehi prepričali stranke, da so ravnale drugače: po ob- činskih volitvah leta 1987 je ženska prisotnost v občinskih svetih narasla že na 31,1%, na okrajnih volitvah iste- ga leta pa je bila uveljavitev žensk še zaznavnejša, saj so se prebile do 40,5 odstotka razpoložljivih mest.

Vzporedno z uveljavljanjem žensk v krajevnih okvirih pa je postopoma rasla tudi prisotnost Norvežank v parla- mentu: leta 1969 je bilo vseh parla- mentark 9% na celotno število, leta 1973 so prešle na 16 odstotkov, leta 1985 pa na 34 odstotkov.

Za tako imenovane kvote za ženske so se na Norveškem prvi zavzeli socia- listi, ki so leta 1973 ob ustanovitvi stranke odločili, da mora 40% mest v vseh organizmih stranke in na volilnih listah pripadati ženskam. Deset let ka- sneje so podobno potezo izvedli labu- risti prav na predlog sedanje predse- dnice vlade Gro Harlem Brundtland, ki je že od vsega začetka dajala velik po- udarek tematikam feminizma in eko- logije. Pred tremi leti so mehanizem o 40-odstotni obvezni prisotnosti žensk sprejeli tudi na vsedrjavni ravni s po- sebnim zakonskim amandmajem.

Na sliki predsednica norveške vla- de Gro Harlem Brundtland.

V Los Angelesu umrl igralec Keye Luke

V Los Angelesu je zaradi infarkta v 86. letu starosti umrl Keye Luke, ameriški igralec kitajskega poretka. Med širšim občinstvom je zaslovel predvsem kot glavni interpret filmskega niza o Charlieju Chanu, med njegovimi zadnjimi vlogami pa je bil tudi lik kitajskega zeliščarja, ki ga je Luke poosebljal v zadnjem filmu Woodyja Allena z naslovom *Alice*. V začetku 30. let se je Keye Luke v hollywoodski tovarni sanj ukvarjal z reklamnimi napisi, kmalu pa je odigral tudi svojo prvo filmsko vlogo, ki mu jo je pravzaprav omogočilo prav nje- govo vzhodnjaško poreklo: odkril ga je namreč režiser, ki je iskal kitajskega, a angleško govorečega igralca. Luke je tako nastopil ob strani Grete Garbo, Clarka Gablea in Humphreya Bogarta, že leta 1935 pa je začel snemati posrečeni niz o Charlieju Chanu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 5.55 Dnevnik - Posebna iz- daja o zalivski krizi 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nanizanka: Un anno nella vita 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Nanizanka: Provaci an- cora Harry 11.55 Vreme in kratke vesti 12.00 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik 14.00 Kvarov svet 14.30 Odprta šola in obvezna šola v deželah EGS 15.30 Otroški variete: L'albero azzurro 16.00 Mladinska oddaja: Bigl, vmes Bazar Hanne in Barbere 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.45 Nanizanka: Un anno nella vita 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.25 Nogomet: Italija-Anglija (reprezentanci A lige) 22.20 Dnevnik 22.40 Film: Stregati (kom., It. 1986, r.-i. Francesco Nuti, i. Ornella Muti) 0.15 Dnevnik in vreme 0.35 Danes v parlamentu 0.50 Mezzanotte e dintorni	RAI 2 7.00 Risanke, nan. Lassie in otroški variete 8.30 Nanizanka: Adderly 9.30 Aktualno: Radio anch'io 10.20 Monografije: Mladi in obrtništvo 10.50 Nadaljevanka: Capitol 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanke: Beauti- ful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini 15.35 Film: Istanbul (pust., ZDA 1956, r. Joseph Pevney, i. Errol Flynn) 17.00 Vesti in iz parlamenta 17.10 Nanizanka: Punky Brewster 17.40 Glasbene novosti: Rock café 17.55 Nogomet Under 21: Gr- čija-Italija, vmes (18.45) večerni šport 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: Il circo nel mondo n. 3 22.10 Aktualno: Mixercultura 23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje 24.00 Vreme in horoskop 0.10 Film: La mummia (srh., ZDA 1932, r. Karl Fre- und, i. Boris Karloff, Da- vid Manners)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Človek in oko- lje 14.00 Deželne vesti 14.30 Dok. oddaji: Informagio- vani - Orientamento al lavoro, 15.00 Multimed- ialna enciklopedija filo- zofskih znanosti 15.30 Šport: Ice mountain bike 16.05 Namizni tenis 16.40 Hokej na kotalah 17.15 Nanizanki: I mostri, 17.40 Vita da strega 18.05 Dok. oddaja: Geo 18.35 Drobcí barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Aktualnosti: Mi manda Lubrano 22.35 Večerni dnevnik 22.40 Aktualno: Cartolina il- lustrata 23.30 Izza kulis: Mirella Freni pred premiero Evgenija Onjegina (Čajkovski) 0.05 Nočni dnevnik	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Spored za otroke: Živ žav 9.50 Drama: Grešne ovčice 10.35 Nadaljevanka: Prepriče- vanje (pon.) 11.20 Video strani 14.50 Video strani 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Dokumentarna oddaja: Jezuiti se vrača- jo 17.55 Spored za otroke in mlade: Klub klobuk 19.05 Risanke 19.15 TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film: Iztrebljevalec (fant., ZDA 1982, r. Rid- ley Scott, i. Harrison Ford, Rutger Hauer) 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Zabavnoglasbena odda- ja: Povratek k Staxu (2. del) 23.20 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Ulica strahu ter doku- mentarni niz Zgodovina smeha (5. del) 1.30 Video strani	TV Koper 16.00 Reportaža o rallyju Pa- riz-Dakar 16.30 Športni pregled 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.20 Video agenda 19.25 Otroška oddaja 20.30 Nanizanka: La famiglia Smith 21.00 Dokumentarec: Človek in zemlja 21.30 Nanizanka: Justice 22.15 TVD Novice 22.25 Rubrika o zimskih špor- tih: Obiettivo Sci	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (pon.); 8.40 Soft mus- ic; 9.15 Variete: Ona + jaz = oba; 9.45 Orkestralna glasba; 10.10 Iz opernega re- pertoarja; 11.30 Bralni roman: Kaplan Martin Cedermac (14. del); 11.45 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Govorica telesa; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 Revija ZCPZ; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glas- ba: Slovenski solisti na laskerskih ploščah - pianistka Dubravka Tomšič; 17.00 Kul- turna kronika; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 17.30 Mladi val; 19.20 Zaključek.	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne mo- lje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasbena mati- neja; 10.00 Gospodarstvo; 11.05 Oddaja o SLO; 12.10 Pojemo in godelmo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Mehurčki; 14.40 Radijski Merkur- ček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Me- lodije; 17.00 V studiu; 18.00 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko naš, otroci! 19.45 Studio 26; 20.00 Zborovska glasba; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Operni oder; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nočno, nato Nočna glasba.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne infor- macije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Radio Ljubljana; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po že- ljah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glas- bene aktualnosti; 18.35 Popevke po tele- fonu; 19.30 Radio Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodo- vinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Naše sanje; 16.00 Kulturna oddaja; 17.00 Glasba; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Slavne arije; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matine- ja; 17.00 Vas zanima vaša prihodnost?; 18.10 Med zdravjem in lepoto; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvet- nikom in Ostali Trst.
--	--	---	---	--	--	--	--	---	---

Prvi koraki do preureditve prometa v mestu Prednost ureditvi parkirišč Battistijev trg in Rdeča hiša

Po tolikih besedah in napovedih o preureditvi prometa v Gorici, je zdaj, kot kaže, vendarle nastopil čas bolj konkretnih odločitev. Tako kar zadeva urejanje parkirišč, drugačno razporeditev prometa, namestitve semaforjev na nekaterih najbolj kritičnih točkah. Včeraj sta se občinski odbornik za mestno policijo, trgovino in turizem Marjan Breščak in poveljnik mestnih redarjev Armido Zaro srečala z novinarji in nakazala bližnje posege. Po zaprtju Raštela in ureditvi parkirišča proti plačilu na Travniku, bodo že naslednji teden štartali še z drugim urejenim parkiriščem proti plačilu, tokrat na Trgu Battisti, kjer bo skrbela za varstvo in pobiranje parkirnine uprava športnega združenja UGG. Na ta način bo mogoče dobiti parkirni prostor na omenjenem trgu tudi v dopoldanskih, običajno najbolj prometnih urah.

Občinska uprava je v letošnjem proračunu predvidela strošek za več posgov na prometnem področju. Med postavkami najdemo tudi strošek za pripravo načrta za urejanje parkirišč v mestu. Gre za vprašanje o katerem je govor že lep čas, znane so različne možnosti, odločitve pa še ni bilo nobene. Zdaj se, kot kaže, nekaj premika tudi na tem področju. Kot prvi poseg naj bi začeli urejati in opremljati veliko in zdaj v glavnem slabo izkoriščeno parkirišče pri Rdeči hiši. Nič novega, boste rekli, saj se o tem govori že lep čas. Res. Vendar zdaj je menda občinska uprava odločena od besed preiti k dejanjem, je povedal občinski odbornik. Tako bodo naslednji teden odposlali vsem ustanovam, uradam in trgovcem, ki poslujejo na področju Travnika, Ul. Roma in bližnje okolice, posebne vprašalnike iz katerih naj bi nato zbrali podatke o navadah in že-

ljah uradnikov. Načrt ureditve parkirišča pri Rdeči hiši ni nobena novost, saj je bilo o tem že večkrat govor, vendar je vsakokrat zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ostalo vse le pri dobrih namelih. Občinski odbornik nam sicer še ni znal povedati, če bo parkiranje pri Rdeči hiši proti plačilu in ali bo v znesku, ki ga bo treba plačati v tistem tudi prevoz do mestnega središča (avtobusi naj bi vozili vsakih 7 minut po sledeči krožni poti: Rdeča hiša, Ul. Giustiniani, Ul. Bombi, Travniki, Ul. Roma, Ul. Crispi, Ul. Marconi, Trg Cavour, Trg sv. Antona, Ul. Alviano, Rdeča hiša). Odgovore bodo v drugi polovici februarja začeli analizirati, aprila ali maja pa naj bi žepičeli s poskusnimi vožnjami. Občinska uprava se bo medtem srečala tudi s predstavniki družbe SDAG, ki upravlja blagovni terminal, da bi rešila vprašanje parkiranja tovornjakov pri Rdeči hiši. Tovornjaki naj bi v bodoče čakali

ustavljeni le na območju avtoporta, oziroma mejnega prehoda pri Štandrežu. Novost, ki naj bi jo uresničili že letos, je vsekakor izdelava splošnega načrta preureditve prometa. Znanе so že nekatere splošne smernice. Tako o uvedbi enosmernega prometa po Ulici Brass, Duca d'Aosta in Korzu, pa o postavitvi semaforjev na nevarnih križiščih. Enega načrtujejo pri Kulturnem domu, v križišču med ulicama Brass in Seminario ter Trgom Tommaseo (Placuta), drugega na križišču med ulicami d'Aosta, Puccini in Rossini, tretjega pa na nevarnem križišču med ulicama P. Diacono in Leoni. Načrt naj bi upošteval tudi zaprtje nekaterih ulic, ki bi bile namenjene le pešcem in uvedbo kolesarskih prog. Načrt naj bi vzel v poštev tudi napovedano preselitev četrtkovskega sejma. Stojnice naj ne bi več postavljali na prostoru ljudskega vrta ampak samo v Ulici Cadorna.

Priprava na skupno zasedanje upraviteljev Gorice in Nove Gorice

Na županstvu v Gorici je bil pripravljalni sestanek med županoma Gorice in Nove Gorice ter nekaterimi ožjimi sodelavci. Na sestanku so se dogovarjali o uresničevanju nadaljnjega tesnejšega sodelovanja, s posebnim ozirom na specifična vprašanja. Kakor smo pred dnevi že poročali, naj bi v doglednem času prišlo do skupne seje goriškega občinskega odbora in novogoriškega izvršnega sveta. Na tej seji naj bi podpisali tudi poseben dokument — dogovor o skupnem reševanju za obe mesti najbolj perečih vprašanj.

Napovedanega zasedanja naj bi se predvidoma udeležil tudi predsednik deželne odbora Adriano Biasutti.

Na pripravljalnem sestanku sta poleg županov Scarana in Pelhana, sodelovala še bivši novogoriški župan Albert Bevič in goriški podžupan Mario Del Ben.

Vzdušje na Goriškem ob izteku ultimata Med ljudmi še upanje v odvrnitev spopada

Iztekel se je prvotno določeni rok za začetek umika iraških čet iz Kuvajta. Mogoče bo v trenutku, ko bodo bralci dobili v roke časopis že prišlo do oboroženega spopada, ali pa drugačnega, čeprav zmeraj manj verjetnega, nepredvidenega razpleta. Pobude za preprečitev najhujšega, vojne, so se v svetovni diplomaciji odvijale tudi včeraj. Povsod po svetu se vedno glasneje slišijo pozivi za ohranitev miru. Tudi na Goriškem je bilo včeraj več pobud. Tako so se sinoči v Krmini in Gorici zbrali na skupni molitvi za mir. Delavci v tovarnah, uslužbenci v trgovinskem sektorju, uradniki v javnih ustanovah, so se včeraj ob enajsti uri množično odzvali na poziv sindikalnih

zvez CGIL-CISL-UIL o petminutni simbolični stavki. Zgovoren je podatek, da se je v veži splošne bolnišnice ob napovedani uri zbralo okrog sedemdeset uslužbencev.

Večina ljudi vendarle upa, da bo namesto sile orožja pri reševanju spora zmagala pamet.

Na sliki (foto Pavšič): zborovanje v Tržiču, v ponedeljek zvečer.

razna obvestila

V današnji oddaji Na goriškem valu Radia Trst A bomo ob 13.30 lahko prisluhnili kulturnemu in športnemu poročilu, prispevku Andreja Bratuža o božičnem koncertu v goriški stolnici, zapisu Zdenka Vogriča o poimenovanju mesecev, magnetofonskemu zapisu Igorja Tute o perspektivah gospodarskega razvoja v Jugoslaviji in intervjuju z Igorjem Komelom o petkovem koncertu v KD.

Slovensko planinsko društvo obvešča, da sprejemajo prijave za PLANINSKI PLES v petek, 18. t. m., med 17. in 19. uro na sedežu društva. Vstop samo z vabilom, katerih število je omejeno.

Občina Števerjan obvešča kmetovalce, ki so pred nedavnim utrpeli škodo zaradi usadov, da se čimprej zglašijo v tehničnem uradu na županstvu.

Odbor sekcije VZPI-ANPI Vrh sklicuje sejo članov sekcije s člani GZ Vrh jutri, v četrtek, 17. t. m., ob 19. uri v prostorih ŠKC Danica.

Sekcija VZPI-ANPI Podgora sklicuje 18. januarja ob 20. uri redni občni zbor, ki bo v prostorih Kulturnega društva A. Paglavca v Ul. 4. novembra 39.

SSK v Gorici sklicuje v petek, 18. t. m., ob 19. uri izredni kongres. Potekal bo v Katoliškem domu.

razne prireditve

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO vabi v četrtek, 24. t. m., na predvajanje diapozitivov in filmov z lanske ekspedicije Alpe Adria Sagarmatha Expedition na Everest. Prireditve bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici s pričetkom ob 20. uri.

izleti

KD O. Župančič bo ob velikonočnih praznikih priredilo 5-dnevni izlet v Pariz. Rok za prijave je do 20. t. m. Podrobnjša pojasnila daje Marta Zorn (Klanec) tel. 21407.

kino

Gorica

CORSO 17.00-22.00 »Il tè nel deserto«. Režija B. Bertolucci.

VERDI 18.00-22.00 »Vacanze di natale '90«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Emmanuelle e i piaceri bestiali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »All american bordello«. Prep. ml. pod 18. letom.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Bloop - mehur ubijalec«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska lekarna št. 2 (Comunale) — Ul. Garzarolli 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo — Ul. E. Toti 52 — tel. 410701.

pogrebi

Danes ob 12. uri Carolina Blasić iz splošne bolnišnice v cerkev v Podgori in tamkajšnje pokopališče, ob 13. uri Zelmira Bon vdova Turus iz bolnišnice Janeza od Boga v Moraro, ob 13.30 Caterina Fabbrisin por. Visintin iz splošne bolnišnice v Romans.

Nakupovanje zalog najnujnejših živil (zaenkrat) ni splošen pojav

Ponudba in preskrba z žvili normalna

Zaskrbljujoče vesti, ki prihajajo iz Zaliva, so v Srednji in Južni Italiji sprožile pravo nakupovalno mrzlico. Velike trgovine z jestvinami so ostale brez zalog, ljudje odhajajo iz veleblagovnic s polnimi vrečami raznovrstnih

živil. Doslej niso veliko pomagali televizijski pozivi, ki svariijo občane pred prekomernimi nakupi. Kako pa je položaj pri nas na Goriškem?

Po tem, kar smo videli in slišali iz ust nekaterih lastnikov večjih samo-

postrežnih trgovin v Gorici, je pojav pri nas za zdaj zelo omejen. Seveda se najdejo tudi izjeme, predvsem s strani starejših oseb, ki so si v strahu pred najhujšim nabavile zalogo živil. V glavnem gre za testenine, konzerve, olje, sladkor, mleko ter mineralno vodo.

V veleblagovnici Standa nam je direktor povedal, da niso zabeležili izjemnih nakupov, čeprav so si posamični kupci priskrbeli kakšno konfekcijo testenin več. O tem smo se lahko prepričali tudi med našim včerajšnjim popoldanskim obiskom (na sliki). V veleblagovnici je bilo kakih trideset odjemalcev, ki so pred blagajno prihajali z dokaj praznimi vozički.

Podobno je bilo tudi v največji tovrstni samopostrežni trgovini v Ločniku, kjer so v jutranjih urah zabeležili rahel porast prodaje zgoraj omenjenih živil, v popoldanskem času pa se je položaj povsem normaliziral. Loris Nanut, solastnik marketa v Štandrežu, je v bistvu potrdil izjave svojih kolegov in pritrldil, da so nakupovalno mrzlico povzročile tudi alarmne vesti po radiju in televiziji, čeprav so vče-

rajšnji dnevniki svarili pred čezmernimi nakupi.

Nabavljanje zalog živil je nesmiselno tudi v primeru vojaškega spopada, saj iz držav v Zalivu, ki bi bile tako ali drugače vpletene uvažamo le nekaj malenkosti, kar zadeva prehrabene artikle. Preskrba z žvili torej nikakor ne bi smela biti vprašljiva.

Zdi se, da je trend, ki smo ga zabeležili v Gorici, podoben drugim krajem v naši deželi. Odgovorni za markete verige Despar v naši deželi (teh je kar 400) nam je povedal, da doslej ni bilo kakšnega večjega povpraševanja po živilih, ki imajo daljši rok trajanja. Tako je tudi v sosednjih deželah, povsem drugače, nam je pritrldil funkcionar Desparja iz Vidma, pa je v srednji in južni Italiji, kjer so njihove trgovine ostale brez zalog nekaterih živil.

Vojko Nardin, grosist iz Štandreža, tudi ni opazil kakšnega posebnega povpraševanja po mineralni vodi ali kakšni drugi pijači.

Položaj je doslej dokaj normalen, vprašanje pa je, v kakšno smer se bodo razvili dogodki na Srednjem Vzhodu.

Spet sojenje Romanzinu in Cicutti Razveljavljen proces druge stopnje

Kasacijsko sodišče je sprejelo priziv državnega pravdnštva v Trstu glede oprostilne razsodbe prizivnega porotnega sodišča v Trstu v primeru Paolo Romanzin in Giampaolo Cicutta. Odredilo je tudi, da se mora drugostopenjski proces opraviti pred prizivnim porotnim sodiščem v Benetkah.

Paolo Romanzin in Giampaolo Cicutta sta bila osumljena in obtožena namernega umora Luigija Cleopazza. Bila sta oproščena že na prvostopenj-

ski sodni obravnavi v Vidmu in nato na drugostopenjski v Trstu.

Umor, zaradi katerega se bosta kaj kmalu spet znašla na zatožni klopi, se je dogodil 4. avgusta leta 1989 v restavraciji-piceriji Cjar — mat v Centi. Romanzinovega družabnika pri upravljanju podjetja je v poznih večernih urah ubil neznanec s strelom iz puške.

Razsodba kasacijskega sodišča bo objavljena čez kakšen teden.

Drevi občinski svet v Tržiču Morda bodo sejo preložili

Malenkosten korak naprej na poti odpravljanja sporov in nesporazumov med strankami deželne koalicije, senec in dvomi pa še ostajata. Tako bi lahko označili izid včerajšnjega dela pogovorov med predstavniki strank v Vidmu. Ponovno se bodo sestali v ponedeljek, 21. t. m.

Sinoči je v Gorici zasedalo pokrajinsko vodstvo krščanske demokracije, ki naj bi skušalo za danes zvečer napovedano sejo občinskega sveta v Tržiču

poiskati sprejemljivo rešitev. Seja vsekakor bo (napovedana je za 20.30). Ni pa jasno, kako se bo zaključila. Ena od možnosti je, da bodo predlagali preložitve razprave o konstruktivni nezaupnici za teden dni. Tak predlog bi vsekakor moralo podpreti vsaj 21 svetovalcev. Opazovalci pa niti ne izključujejo možnosti, da bo Calzolarijeva skupina šla svojo pot in že nocoj izvedla preureditev v koaliciji in izvolila novega župana in odbor.

Občni zbor društva Jadro

Slovensko kulturno in rekreativno društvo Jadro, ki deluje med Slovenci v Laškem, bo imelo v petek, 18. t. m., svoj občni zbor. Člani in prijatelji društva se bodo zbrali na skupščini ob 20.30 v občinski sejni dvorani. Govorili bodo o opravljenem delu ter o tem, kako še uspešneje zastaviti načrte za prihodnje.

● Osebe urada za tujce pri goriški kvesturi je včeraj pospremlilo preko meje devetindvajset prebežnikov: 17 Romunov, 9 Jugoslovanov in dva Maročana. Vsi so ilegalno prišli v Italijo, oziroma niso imeli utemeljenih razlogov za zadrževanje na državnem ozemlju.

Seminar s kiropraktikom

Novogoriški Klub 2001 pripravlja konec tega tedna tridnevno srečanje z mednarodno priznanim kiropraktikom Vjekoslavom Bolkovcem z Reke. Bolkovac, po poklicu fizioterapevt, je edini Jugoslovan, ki ima diplomo iz kiropraktike, to je ročnega zdravljenja hrbtenice. Izredne uspehe dosega pri zdravljenju spondiloz, boleznih vratnih vretenc, bolečin v predelu križa, disk hernije, kifoze, pareze, migrene... Individualne terapije in seminar bodo v dvorani Iskre Delte (vhod pri banki), prijave pa sprejema novogoriški ZKO (003865-21450). Cena za posamično zdravljenje je 500 din, za udeležbo na dvodnevem seminarju pa 1.000 din. (T. G.)

GLASBENA
MATICA
GORICA

vabita na koncert tenorista

DUŠANA KOBALA

spremlja pianist

Hilarij Lavrenčič

SPORED: F. Schubert - R. Schumann - J. Brahms - A. Dvoržak - S. Rachmaninov - G. Caccini - G. F. Händel - W. A. Mozart - G. Donizetti - G. Verdi - F. Lehar - A. Lajovic.

V petek, 18. januarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Pokrovitelji večera: občinska uprava Doberdob, rajonski svet Svetogorska-Placuta in Kmečko-obrtna hranilnica iz Doberdoba.

Večer poteka v sodelovanju z deželnim sedežem RAI iz Trsta.

KULTURNI
DOM
GORICA

Režiserka Meta Hočevar o delu »Kaj pravijo rože« Igra poezije in glasbe

V petek bo v Slovenskem stalnem gledališču premiera drame »Kaj pravijo rože« španskega pesnika Federica Garcie Lorce. Gre za svojevrsten odrski tekst, ki je prepleten s poezijami, glasbo in plesom, ki stopnjujejo poetičnost igre. Režijo in scene je SSG zaupalo priznani odrski umetnici Meti Hočevar, originalno glasbo pa je napisal Aldo Kumar.

Z režiserko Meto Hočevar smo se pogovorili o tej odrski postavitev Lorcove igre v zasedbi SSG, ki bo za publiko gotovo prijetno doživetje, tako zaradi liričnega Lorcovega besedila, kot zaradi glasbenih in plesnih vložkov, ki se odvijajo v vročerknem španskem ritmu.

Nam lahko uvodoma strnjeno predstavite to Lorcovo dramsko besedilo, ki je javnosti bolj malo znano, in nam poveste svoje vtise o tem delu?

Lorcov tekst »Dona Rosita neporočena« ali »Kaj pravijo rože« se mi zdi izredno zanimiv predvsem zaradi tega, ker je poln ironije, samironije, humorja, predvsem v prvih dveh dejanjih, in ker ob koncu postaja na nek način čehovljanski. Zveza med tema dvema avtorjema se mi zdi zelo zanimiva. Dogajanje v tretjem in predvsem zaključnem dejanju v marsičem spominja na »Češnjev vrt« Čehova. S tem želim naglasiti, da imata prav ta dva avtorja neko skupno točko. Oba sta polna ironije, kar se bolj redko opaža v dramskih besedilih. Tekst »Kaj pravijo rože« me je pritegnil prav zaradi tega ironičnega pristopa. Avtor govori o usodi ženske v nekem okostnelem sistemu, ki ji ne dopušča svobode misli, čepravni to edini vsebinski poudarek.

Igro izvajamo tako, kot jo je Lorca napisal. Delo je zanimivo tudi zato, ker je sestavljeno iz dveh literarnih vrst: dialoga in poezije. Večino znane Lorcove poezije, ki jo vsebuje tekst, smo prelili v glasbo. To je izvrstno opravil mladi skladatelj Aldo Kumar.

Povedati želim še, da se ta tekst in tudi Lorcovo delo nasploh, vsaj po

Meta Hočevar

mojem občutku, skladata s prostom in predvsem mentaliteto, doživljanjem in čustvovanjem vsega Mediterana. Mislim, da imata to Lorcovo čustvovanje in razmišljanje veliko skupnega, predvsem atmosfero, s tem, kar čutimo tu, na Primorskem.

Naglasili ste izvirno glasbo. Za kakšno glasbo pa gre? Je prirejena po španskem ljudskem izročilu, ali pa je izrazito avtorska stvaritev?

To bodo gledalci sami slišali, glasbo je namreč težko opisati z besedami. Rečem lahko le, da je to popolnoma originalna, avtorska glasba, napisana pa je seveda v španskem ritmu, kot to zahteva sam tekst.

Vi ste za to odrsko postavitev Lorcove drame izdelali tudi scenografijo. Kako ste si zamislili scenski prostor, oziroma kateri so elementi, ki prevladujejo na odru?

Vse se dogaja v hiši, oziroma v družini Done Rosite in zdelo se mi je predvsem potrebno ustvariti ugoden prostor za igro. Hotela sem postaviti na oder sceno, ki omogoča dobra vzdušja. Poudarek v režiji in v celotni izvedbi je namreč na ustvarjanju posameznih vzdušij, na okolju, v katerem se dogaja igra, na občutku osamljenosti, širine, doma, najbolj pa na občutku neke čudne sa-

mote, ki jo doživljajo tri glavne junakinje. V tej igri ne gre namreč samo za lik Done Rosite, ampak je zapisana usoda treh žensk, to sta poleg Rosite še teta in služkinja v obdobju tridesetih let. Želela bi pomniti, da je treba na vse dogajanje gledati s stališča tretjega dejanja, skratka, s stališča epiloga do katerega pride v prvih dveh dejanjih. Tudi Dono Rosito je treba časovno izveliči iz dogajanja, ona »igra« namreč svoj spomin. Celotna uprizoritev je postavljena skozi optiko Rosite.

Kakšen je vaš režijski pristop do tega dela? Prej ste omenili, da ste v glavnem dosledno sledili tekstu.

Mene vedno zanima tekst tak, kakršen je, ker bi sicer izbrala drugačnega. Predvsem izbiram besedila, za katere sem prepričana, da omogočajo tako interpretacijo, ki je meni blizu. Seveda smo nekatere stvari črtali, vendar to ne pomeni, da smo posegali v strukturo teksta in da smo spreminjali konec ali kaj podobnega. Mislim, da to pri Lorcini in še posebej v tem tekstu ne bi imelo smisla. Nočem s tem trditi, da to ni možno, vendar sama ne razmišljam o dramskih tekstih na tak način.

Občinstvu Slovenskega stalnega gledališča se obeta nad vse lepa in tudi razgibana predstava. Kot smo slišali, gre skoraj za neke vrste opereto ali »musical«, saj vsebuje delo veliko petih in plesnih vložkov. Verjetno ste pri vajah naleteli na težave, saj so koraki španskih plesov zelo zapleteni.

Petje in ples je pravzaprav sestavni del Lorcove drame »Kaj pravijo rože«. Prav zaradi tega je delo doživelo bolj malo uprizoritev. Mi pa smo skušali čimbolj izkoristiti ta aspekt igre, saj je ansambel Slovenskega stalnega gledališča izjemno pevsko in plesno kultiviran. Moram reči, da si trenutno ne predstavljam igralske skupine v Sloveniji, ki bi bila plesno, gibno in glasbeno tako nadarjena, kot je tržaška. Ti španski ritmi so izjemno težki in zahtevajo že profesionalne plesalce. Mislim, da bi bilo drugje zelo težko postaviti na oder to predstavo.

H. J.

Zanimiva raziskava prof. Giacobinija Znanstvena tekma je bila vir napredka

Znanost in tehnologija sta bili v zadnjih desetletjih eden izmed odločilnih adutov za gospodarsko uveljavitev in napredek. Najbrž bosta v bližnji in bolj oddaljeni prihodnosti pridobili še večjo važnost. Zato je zanimivo, kakšen je bil odnos do znanosti in tehnologije v Združenih državah Amerike, ki je na tem področju nedvomno ena od supersil, in v Sovjetski zvezi, ki je dolgo časa tekmovala z ZDA in ki ima še vedno velik znanstveni potencial, čeprav zaradi zastarelosti in togosti organizacije opreme sedaj znatno zaostaja.

Zanimivo primerjavo o pristopu do znanosti in tehnologije v obeh državah je pripravil prof. Ezio Giacobini, sicer italijanskega rodu, a raziskovalec na univerzi v South Illinoisu. Kot enega od glavnih pokazateljev odnosa do znanosti je prof. Giacobini vzel državno znanstveno politiko.

V ZDA so z znanstveno politiko na vsedržavni ravni začeli leta 1938, ko je ministrstvo za kmetijstvo finansiralo približno polovico izdatkov za znanstveno raziskovanje. Velik impulz znanstveni politiki je dal predsednik Roosevelt, ki pa je spodbudil predvsem raziskovanje atoma in gradnjo atomске bombe.

Ob koncu tridesetih in v začetku štiridesetih let so v ZDA oblikovali Državni odbor za raziskovanje v obrambne namene, predsedniški kabinet za raziskovanje in razvoj in Komisijo za jedrsko energijo. V petdesetih letih pa je bila za ameriško znanost značilna tekmovalnost s sovjetskimi znanstvenimi dosežki. Prof. Giacobini je bil po naključju v Moskvi, ko je bil leta 1957 izstreljen prvi sputnik. Ameriški kolega, ki je bil tedaj z njim, je komentiral: »Hvala, Sovjetska zveza. Sedaj bomo imeli tudi mi več sredstev na razpolago za znanstveno raziskovanje.« V svoji napovedi se ni zmotil.

Sovjetska zveza je bila prva država na svetu, ki je v znanosti in tehnologiji videla državno premoženje. Le nekaj let po uspeli revoluciji je bilo oblikovano ministrstvo za kulturo in znanost in v tem okviru je bila zasnovana tudi državna politika do znanstvenega raziskovanja. Začeli so s sistematičnim planskim načrtovanjem dela na osnovi državnih petletk.

Ta planska politika se nadaljuje danes, čeprav jo dušita birokracija in tog centralizem, zaradi česar napor niso

obrodili tistih sadov, ki so jih pričakovali očetje revolucije.

Takoj po izstrelitvi sovjetskega sputnika so v ZDA začeli pospešeno spodbujanje znanstvenega raziskovanja. Leta 1957 je bila oblikovana funkcija posebnega predsednikovega svetovalca za znanost in tehnologijo, Posvetovalnemu odboru za znanost pa so bila odprta vrata v ovalni urad Bele hiše.

Glede na število laboratorijev, raziskovalcev in potrošenih sredstev ZDA vodijo približno polovico vse raziskovalne dejavnosti v zahodnem svetu. Pred petimi leti je Washington namenjal tej dejavnosti 90 milijard dolarjev letno, med mandatom predsednika Busha pa se bodo izdatki po predvidevanjih povzpeli do 150 milijard dolarjev. To pomeni, da ZDA vlagajo v raziskovalno dejavnost več kot Evropa in Japonska skupaj. Pri tem velja poudariti, da ZDA namenajo 64 odstotkov teh sredstev raziskovanju, ki je tako ali drugače povezano z vojsko, okoli 8 odstotkov sredstev pa vesolju. Za raziskovanje na področju medicine in biologije ZDA trošijo okoli 10 odstotkov vsote, ki je namenjena raziskovanju nasploh, kar pa je vseeno več kot v Nemčiji, Franciji in Veliki Britaniji, kjer namenajo temu področju 3 do 4 odstotke, medtem ko namenajo v Italiji le 1 odstotek stroškov za raziskovanje. Drugih 10 odstotkov namenajo ZDA temeljnemu in industrijskemu raziskovanju. Osnovne raziskovalne celice so univerzitetni inštituti.

V Sovjetski zvezi pa je gonilno kolo znanstvenega raziskovanja Akademija znanosti, ki je doslej imela tudi privilegirano mesto v sovjetskem proračunu. Akademija ima kopico laboratorijev in na tisoče raziskovalcev na različnih področjih. Sicer so univerzitetni inštituti v zadnjih letih tudi na valu perestrojke pridobili na važnosti in morda bodo imeli v prihodnje še večjo vlogo.

V centraliziranem sistemu, kot je sovjetski, je najbrž veliko lažje načrtovati in usmerjati raziskovanje, veliko lažje je pripravljati vsedržavne raziskovalne plane. Toda zaradi birokracije in centralizma sistem nima dovolj prožnosti, da bi se hitro prilagajal spremenjenim razmeram in novim raziskovalnim smerem. Skromni prožnosti pa gre dodati še dokaj zastarele naprave.

Jutri premiera PDG z režijo Marka Sosiča Lubjezen, ujojska, lakota Angela Beolca Ruzanteja

stvo PDG zaupalo predstavo mladim tržaškim umetnikom in še posebej Marku Sosiču, ki se tokrat srečuje z izrazito situacijsko komiko. Vsekakor sodi tovrstna komedija v železni repertoar PDG, kot tudi v repertoar SSG, kar dokazuje »naklonjenost« primorskih gledališč komedijam, ki potrebujejo veliko ritma, sočnosti in izrazne barvitosti.

Na sliki prizor iz predstave.

Popravek

Pri naštevanju zborovodij, ki sodelujejo pri programski zasnovi in realizaciji koncerta »Gallusovo zvočno bogastvo« od 400. obletnici skladateljeve smrti, je po pomoti izpadlo eno ime. Ustrezni stavek bi se moral prvilno glasniti: »Pridružili so se nam še Stojan Kuret, Franc Pohajač in Bogdan Kralj.«

Solidarnostna izjava litovskim pisateljem

Vsem utemeljenim protestom in obsodbam slovenske in svetovne javnosti zoper masaker, ki ga je sovjetska soldateska uprizorila v Vilniusu, se pridružuje tudi Društvo slovenskih pisateljev. Pri tem še posebej izhajamo iz že utrjenih vezi in sodelovanja med društvoma litovskih in slovenskih pisateljev.

Septembra 1990 smo dolgoletne plodne vezi okronali tudi s pogodbo o nadaljnjem razvoju sodelovanja med obema društvoma. Ob mednarodni nagradi festivala VILENICA 90 pesniku Tomasu Venclovi smo se imeli priložnost neposredno seznaniti z veliko litovsko književnostjo. Še posebej pa v naših srcih živi spomin na solidarnost, ki ste nam jo izkazovali v času sloven-

ske pomladi 1988/89 pri akcijah našega društva za demokratično in suvereno Slovenijo.

Tudi zato vam, litovski kolegi po peresu, izražamo popolno solidarnost v vašem boju za demokracijo in osamosvojitve Litve ter obojamo vse mračne in militantne sile, ki preprečujejo uresničitev človekovih in nacionalnih pravic, posebno številčno malim narodom v Srednji Evropi.

Naša solidarnost velja tudi latvijskim in estonskim kolegom, ki jim grozi podobna nevarnost.

Boj za svobodo baltskih narodov je tudi naš boj!

Društvo slovenskih pisateljev
Rudi Šeligo, predsednik

Pravkar izšla nova številka Pastirčka

Izšla je 4. številka Pastirčka, ki pozdravlja svoje mlade bralce s pesmico »Novoletna pravljica« goriške pisateljice Ljubke Šorli.

Pastirček se nato nadaljuje z ilustrirano pravljico »Velikan brez besed«, na naslednjih straneh pa beremo v rubriki »Kdo si?« življenjepis sv. Frančiška Saleskega. Življenjepis in delo svetnika sta podana v obliki intervjuja in nazorno prikazuje osnovne značilnosti tega intelektualca in cerkvenega človeka, ki je živel med 16. in 17. stoletjem.

Zora Saksida je prispevala pesem »Zima trka«, nato je ponovno na vrsti pravljica zgodba M. Perata »Lisica in škrt«. Sledi zapis »Po poteh apostolov«, ki obravnava prvo Pavlovo potovanje v Antiohijo in Sirijo. Pesmi »Zima« in »Zimske počitnice« je napisala Jerica Strle, srednji dve strani pa objavlja slikanico, ki jo je pripravil Sklad M. Čuka. Tokrat je slikanica namenjena nevarnostim (otrokom prevekrat priljubljenim) petardam.

V rubriki »Spomini« se tokrat oglašajo časniki in tajniki SSK Ivo Jevnikar, ki govori med drugim o svojem sodelovanju s Pastirčkom. Sledita slikanica in povestica »Dva popotnika«. Posebno bogata je v tej številki revija Pastirčkova pošta, ki objavlja več strani pisanih prispevkov mladih bralcev in vrsto njihovih risb.

Pred kratkim so izdelali banko podatkov z 20 tisoč naslovi za abonente videotela

Vse o filmih kar po televiziji

Abonenti videotela (cena servisa, ki ga nudi italijanska televizija RAI, je 7.000 lir mesečno) se lahko od decembra seznanjajo z zgodovino in aktualnostjo italijanskega filma preko terminala, skratka, doma kar preko televizijskega ekrana.

Prav decembra so namreč v Rimu odprli prvo Banko podatkov svetovne kinematografije. Za sestavo banke podatkov so potrebovali več kot eno leto, realizirali pa so jo v sodelovanju s telefonsko družbo SIP. Jedro banke so umetniški in tehniški podatki filmov. Podatkom so dodali kratke vsebine filmov in najbolj znane recenzije. Skupno so do sedaj zbrali 20 tisoč filmov, ki so jih predvajali v

italijanskih kinodvoranah ali pa po malem ekranu od leta 1928 do današnjih dni.

Kdor bo hotel do podatkov, bo razpolagal s tremi ključi in sicer italijanski naslov filma, originalni naslov ter imena režiserjev ali pa glavnih igralcev. Podatke obnavljajo dnevno.

Videotel (vsaka minuta posvetovanja stane 360 lir na minuto) pa nudi ljubiteljem filma in strokovnjakom še dodatno uslugo in sicer telematski dnevnik z informacijami o filmski umetnosti. Med drugim je abonentom na razpolago tudi znana filmska osebnost (kritik, igralec, režiser ali scenograf), ki odgovarja na vprašanja gledalcev.

Telematska bodočnost pa odpira še dodatne možnosti za ljubitelje filma. Možno bo tako razpravljati o filmih z drugimi ljubitelji in strokovnjaki, pripravili bodo specializirane kvize in referendume o najbolj priljubljenih delih, gledalci pa se bodo lahko seznanili s programi v kinodvoranah iz različnih italijanskih mest ter s televizijskimi filmskimi programi. V bodoče načrtujejo tudi poseben »box office«, ki bo izbiral podatke o filmih, ki jih v Italiji niso nikoli vrteli.

Na tak način bo postala prav televizija bogat filmski arhiv, ki se ga bomo lahko posluževali kar z domačega naslanjača in to po ceni, ki nikakor ni nedostopna.

Jutri bo v solkanski dvorani Primorskega dramskega gledališča premiera tretje enodejanske komedije Angela Beolca Ruzanteja. Predpripravi Miloš Jugovič, kostume pa je izdelala Giuliana Gerdol. Tržaška ekipa« pa se dela ni lotila kot posazili v celoto, oziroma povezal je posamezne prizore v eno tri-dejanko, ki so jo naslovili »Lubjezen, ujojska, lakota«. V njej igrajo Radoš Bolčina, Iztok Mlakar, Alenka Vidrih, Metka Franko, nekega Ferrari in Tone Solar. Tekst besedil avtorja sta prevedla Srečko se za narečje. Ruzante je kot Goldoni lo komedijam čisto posebno sočnost. Zaradi tega so se številni prevajalci prevedejo dela v razne variante pri pri Ruzanteju jezikovna plast velik pomen, saj so prav besedne igre in doviti tisti, ki dajejo komedijam ri-bo »mediteranski« čar. Vsekakor iz več razlogov, med katerimi je prav gotovo pomembno dejstvo, da je vod-

Velik uspeh na vsedržavnem namiznoteniskem kriteriju

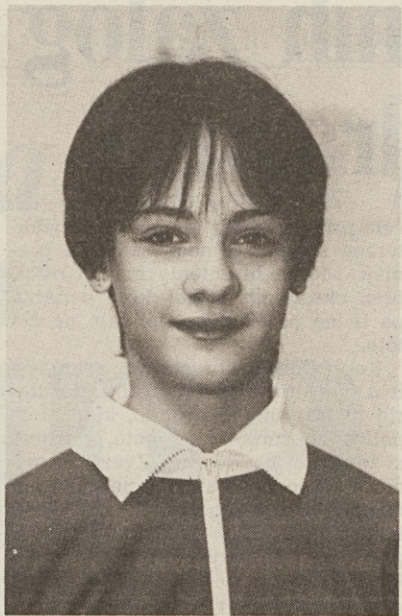
Cergol pred Miličevo

Sobotni vsedržavni namiznoteniski kriterij za deklice v Parmi, ki se ga je udeležilo osem najboljših mladit italijanskih igral, je spet prinesel velik uspeh slovenskim tekmovalkam s Tržaškega. Kriterija sta se udeležili namreč tudi borovka Jadranka Cergol in kraševka Katja Milič, ki sta se uvrstili ob sklepu tekmovalja na najvišji mesti na konci lestvici.

Tekmovanje je bilo razdeljeno na dve skupini. V prvi je zmaga Miličeva, ki se je izkazala posebno v tekmi s predstavnic San Marina Monaldinijevo, katero je odpravila z 2:1. Zlasti tretji niz je pokazal izredne možnosti mlade krasove igralke. V drugi skupini je Cergolova vse nasprotnice odpravila z gladkim 2:0, med temi tudi Kitajko Tiao Yi, hčerko trenerja italijanske reprezentance.

V polfinalu je Miličeva po stanju 1:1 proti Gambinijevi zaigrala v tretjem nizu res odlično ter se uvrstila v finale. Cergolova se je v polfinalu srečala z Balbonijev, ki jo je na prejšnjih turnirjih že dvakrat porazila. Tokrat je bilo drugače. Premagala jo je celo s čistim 2:0.

Finale je tako potekal v znamenju slovenskih barv. Bil je zelo izenačen in o končni zmagi so odločale malenkosti. Po tehnično obojestransko odlični igri je v zadnjem setu ohranila Cergolova mirnejše živce in dvoboj osvojila z 2:1 (21:17, 19:21, 21:17).

Jadranka Cergol

Tudi nastop v Parmi je potrdil, da nam rase rod res izredno obetajočih mladit igral, ki bi našemu športu pripravil še mnogo zadoščenj, če ga bodo znali naši športni delavci pravilno valorizirati, zlasti ker sta trenerja Šerger in Filipaz, kot kaže, odlično zastavila svoje delo. (-boj-)

Turnir v Parmi je veljal kot druga preizkušnja za kvalifikacije na državno prvenstvo za absolutno kate-

gorijo ter kot »kriterij« mladinskih kategorij in tretjekategornikov. V mladinskih vrstah sta imeli pravico do nastopa tudi predstavnici Krasa Biserka Simoneta in Monika Radovič. Nobeni ni uspelo, da bi se prebila iz kvalifikacijske skupine. Biserka je izgubila srečanje s Crespijevo z 0:2, s Franchijevo z 1:2 in za las tudi z Nolijsko z 1:2 (odločilni set se je zaključil z izidom 21:23); gladko pa je premagala Marchesanovo. Vzrok slabše igre Simonetove je bilo slabo telesno počutje. Druga krasova predstavica med mladinkami, Monika Radovič, je šele letos prestopila iz mlajše kategorije. Proti trem nasprotnicam (Carosovi, Bosijevi in Rossinijevi) je odigrala po tri sete, samo s Tržačanko Pan je izgubila v dveh setih.

Simonetova je nastopila istega dne tudi med tretjekategornicami, kjer jo je že v prvem kolu izločila iz nadaljnega tekmovanja Vandonijeva z 1:3. Kljub slabemu počutju pa je Krasovka izborila od nasprotnice set.

Vroč želje, ki jih je gojil Kristjan Mersi v tekmovanju drugokategornikov, se kljub izrednim treningom, niso izpolnile. V kvalifikacijski skupini je bil Kristjan uspešen proti vsem nasprotnikom: vse je odpravil z gladkim 2:0. V tekmovanju na izločenje je sicer premagal Baroncellija s 3:1, prodor na tekme absolutne kategorije pa mu je v šestnajstini finala preprečil Dossi. (J. J.)

Na zamejskem šahovskem prvenstvu

Pertot najboljši

Posnetek z nagrajevanja prvenstva ZSSDI za 4. memorial Zlatka Jelinčiča

V soboto se je na Opčinah zaključilo osmo redno zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI veljavno za 4. memorial Zlatka Jelinčiča. Kot je bilo znano že pred časom, si je prvo mesto zagotovil državni prvokategornik Egon Pertot, ki je prav v zadnjem kolu prepusil svoj edini remi, in sicer Antončiču. Igral je na visokem nivoju, le proti Filipoviču je točko osvojil še precej srečno. Na drugem mestu mu sledi prav mojster Božidar Filipovič, ki je izgubil tekmo proti Pertotu, ker mu je padla zastavica na uri, isto pa se mu je zgodilo z Bednarikom. Tretje mesto si je prislužil mojster Pino La-

kovič iz Gorice, ki je sicer dosegel enako število točk kot Filipovič, vendar je bil slabši po sistemu Buholz, ki upošteva dejstvo, s kom so bile točke dosežene.

Na četrto mesto je presenetljivo pristal mladi Jan Bednarik iz Gorice.

Zmagovalec Egon Pertot

Premagal je izkušene šahiste, kot so Filipovič, Bajc in Rudež, remiziral je s Fabianom in Antončičem, izgubil pa je le s Pertotom in Lakovičem. Drago Bajc je zasedel peto mesto, v A skupini pa mu še sledijo Fabjan, Antončič in Rudež. V B skupini pa je prvo mesto osvojil Dušan Jelinčič, ki je prepusil le remi Benedetiču.

Prvenstvo je priredila šahovska komisija pri ZSSDI, udeležilo pa se ga je skupno štirinajst šahistov. Bilo je, kot že vsa prejšnja leta, na visoki tehnični ravni, tokrat pa je bilo posebej hvaljevalno, da se ga je udeležilo nekaj obetajočih mladincev. Že tretje leto zaporedoma so ga odigrali po sistemu »aktivnega šaha«, ki predvideva pol ure časa za razmišljanje na partijo na igralca. V prejšnjih letih se bila namreč prvenstva hitropotezna.

Po zaključku turnirja je sledilo nagrajevanje in zakuska. Prvi trije so prejeli pokal ZSSDI, zmagovalec Pertot pa je še prejel prehodni pokal Zlatka Jelinčiča.

Popolna lestvica finalnih A in B skupin je sledeča.

SKUPINA A: E. Pertot 6,5 točke iz 7 partij; B. Filipovič, P. Lakovič 5; J. Bednarik 4; D. Bajc 3; B. Fabjan 2,5; D. Antončič 2; P. Rudež 0.

SKUPINA B: D. Jelinčič 4,5 točke iz 5 partij; D. Ukmar 3,5; F. Benedetič 3; C. Prašelj 2,5; I. Povše 1,5; J. Povše 0.

V mladinskih nogometnih prvenstvih na Tržaškem zmagal tudi Breg under 18

Prestizžna zmaga naraščajnikov Primorja

UNDER 18
BREG - COSTALUNGA 4:0
S. ANDREA - PRIMORJE odl.
OSTALI IZIDI 14. KOLA: Domio - Edile Adriatica 2:2, Muggesana - Fortitudo 1:0, S. Nazario - Chiarbola 2:1, Campanelle - Azzurra 6:1, Opicina - Montebello. Olimpia je bila prosta.

LESTVICA: Muggesana 20 točk, Chiarbola 19, S. Andrea 18, Costalunga 15, Fortitudo, BREG in PRIMORJE 14, S. Nazario 13, Montebello in Domio 12, Opicina in Edile Adriatica 11, Campanelle 8, Olimpia 4, Azzurra 1.

PRIHODNJE KOLO: Olimpia - Campanelle, Azzurra - S. Nazario, Chiarbola - Opicina, Montebello - Muggesana, Fortitudo - BREG, Costalunga - S. Andrea, PRIMORJE - Domio, Edile Adriatica je prosta.

NARAŠČAJNIKI
CHIARBOLA - PRIMORJE 0:3 (0:2)
STRELCA: K. Pahor (2), Sardoč iz 11-m.

PRIMORJE: Franza (Ciacchi), Puntar, A. Pahor, Natalicchio, Gherbassi, Savi, Emili, Digovich. K. Pahor, Sardoč, Bembič.

»Rdeče-rumeni« so z izvrstno in zrelo igro presenetljivo, a zaslužno premagali dotlej še neporaženo ekipo Chiarbole. Kot že rečeno so naši zaigrali odlično in kmalu prešli v vodstvo s Pahorjem, ki si je nato prislužil tudi enajstmetrovko. Najstrožjo kazen je Sardoč prepričljivo realiziral.

V drugem delu so gostje še zaokronali rezultat po zaslugi Pahorja, ki je na najboljši način izkoristil odlično osebnostno akcijo Sardoča. Obramba Priz in Ciacchi nista bila nikoli resneje pohvala vsa Kotnikova enajsterica. Posebna pohvala pa gre bomberju K. Pahorju ter režiserju Sardoču in stebri obrambe Puntarju. (Maxi).

OPICINA - BREG 3:3
STRELEC za Breg: Mauri (3).

BREG: I. Rapotec, Čuk, K. Rapotec, Lavrica, Reja, Švab, Bajec, Mauri, Groppazi, Pauletič, Švara.

Prva tekma v novem letu brežanov so tekmo so gostje napadali. Imeli so najmanj deset zrelih priložnosti za zame. Realizirali so le tri. Junak tekme je bil kot običajno seveda napadalec Muri, ki je sam kar trikrat zadel v soprotnikovo mrežo, potem ko je v soboto pri ekipi under 18 zadel dva.

Prvi tekmi so si napravili točko, kajpa jim je uspelo samo v zadnji minuti. (Luka)

CAMPANELLE - ZARJA odl.
OSTALI IZIDI 14. KOLA: Fortitudo - Portuale 1:2, Don Bosco - S. Luigi 0:4, Costalunga - CGS 1:1, Zaule - Olimpia 1:1, Domio - S. Andrea odl.

LESTVICA: Olimpia 24 točk, S. Luigi 23, Chiarbola 22, CGS 19, Zaule 18, Costalunga 17, PRIMORJE 16, BREG

15, S. Andrea in Opicina 10, Portuale, ZARJA in Don Bosco 9, Campanelle 7, Domio 6, Fortitudo 5.

PRIHODNJE KOLO: PRIMORJE - Campanelle, Olimpia - Chiarbola, BREG - Zaule, CGS - Opicina, S. Luigi - Costalunga, S. Andrea - Don Bosco, Portuale - Domio, ZARJA - Fortitudo.

NAJMLAJŠI Skupina A

SERVOLA - PRIMORJE odl.
OSTALI IZIDI: Triestina - S. Giovanni 2:0, Fortitudo - Montebello 0:1, Costalunga - Domio odl.

LESTVICA: Triestina 24 točk, S. Giovanni 23, Costalunga 18, PRIMORJE 13, Fortitudo 11, Domio 8, Servola 6, Montebello 5.

Povratni del prvenstva se bo začel 27. januarja.

Skupina C
S. NAZARIO SUPERCAFFÈ - ZARJA ADRIAMPEX 3:1 (3:0)
ZARJA: Poropat, Ražman, Grgič, Kočegar, Tence, Kocman, Caenazzo, Gregori, Jurinčič, Possega, Pussini, Balbi.

Zarjani so igrali prvi polčas tako zmeđeno, da so domačini vodili ves prvi del igre. To se jim je tudi obrestovalo s kar temi zadetki. V drugem polčasu so se moči na igrišču skoraj izenačile, tako da je bil potek tekme bolj zanimiv. Kljub porazu pa se bodo zarjani po verjetnosti vseeno uvrstili v tekme »play off« te kategorije. (P. B.)

OSTALA IZIDA: Esperia - CGS 0:0, Opicina - Campanelle 2:0.

LESTVICA: CGS 22 točk, S. Nazario 16, ZARJA in Opicina 15, Campanelle 9, Don Bosco 6, Speria 1.

Povratni del prvenstva se bo začel 27. januarja.

ZAČETNIKI Skupina A

PRIMORJE - DOMIO 0:0
PRIMORJE: Husu, Sardo, Emili, Braini, Šuštersič, Bukavec, Šemec, Pertot, Bergagna, Furlani, Lovrečič, Gruden, Miliani, Spinazzola.

Neodločen rezultat ni pravično plačilo za dobro igro naših in znatno tereško premoč. Prvi polčas je minil brez večjih priložnosti. Gostje so bili nekajkrat nevarni v protinapadu. V drugem delu so se naši srčno borili in stalno napadali. Najboljše priložnosti so »rdeče-rumeni« imeli z Bergagno iz prostega strela in s Šemcem. Pohvalo zasluži vsa ekipa. (Maxi)

ZARJA ADRIAMPEX - SONCINI 0:5 (0:2)
ZARJA: Gregori, Martini, Iozza, Urdih, Lorenzi, Racman, Rismondo, Ban, Čurman, Šik, Tence, Ciacchi.

Proti izredno močnemu nasprotniku so zarjani zaigrali pač tako, kot je v njihovih močeh, kar seveda ni bilo dovolj, da bi preprečili poraz. Če dodamo, da je naša ekipa stopila na igrišče v nepopolni postavi, je končni rezultat še sprejemljiv. Igra je potekala v stalni premoči Soncinija, tako da je imela

obramba Zarje precej dela pri zaustavljanju razigranih gostujočih napadalcev. (P. B.)

OSTALI IZIDI: S. Andrea - Fani 1:0, Fortitudo A - Esperia 1:0, Fulgor - Opicina B 2:0, Portuale - Ponziana A 0:0, Altura - Chiarbola odl. Muggesna je bila prosta.

LESTVICA: Portuale 23 točk, Fortitudo A in Soncini A 21, Ponziana A 19, S. Andrea 16, Domio in PRIMORJE 12, Chiarbola in S. Sergio 11, Opicina B 10, ZARJA in Altura 6, Esperia 5, Fani 3, Muggesana 2.

PRIHODNJE KOLO: Chiarbola - Muggesana, Domio - Altura, Ponziana A - PRIMORJE, Opicina B - Portuale, Soncini A - S. Sergio, Fani - ZARJA, Esperia - S. Andrea, Fortitudo A je prost.

Tržaški nižješolski turnir
FRAN LEVSTIK PROSEK - SIMON GREGORČIČ DOLINA 13:0 (9:0)

STRELCI: Širca (4), Rebula (4), Lukša (2), B. Starc (1), Tegacci (1), Rustja.

FRAN LEVSTIK: Emili, Rebula, Rizzante, A. Škrk, Tegacci, Rustja, B. Starc, Lovrečič, Lukša, Šica, Husu, M. Starc, Velikonja.

V prvi tekmi nižješolskega tržaškega nogometnega turnirja so reprezentanti nižje srednje šole s Proseka visoko premagali šolo Gregorčič iz Doline. Razlika med ekipama je bila ogromna, še posebno po zaslugi odličnih napadalcev domačinov. (Maxi)

Na tekmovanjih konec preteklega tedna

Obetavni smučarji

Zamejski smučarji so konec preteklega tedna dosegli nekaj res dobrih rezultatov na tekmovanjih v deželi in tudi na nekaterih vsedržavnih tekmah.

V soboto je bilo v Sappadi tekmovanje v superveleslalomu, na katerem so pripadniki naše združene zamejske tekmovalne ekipe MZSTE Metaltrading dosegli zelo dobre rezultate. Robert Renčelj (MZSTE Metaltrading) je dosegel odlično 5. mesto, Andrej Kosmač pa je bil deseti.

V nedeljo je bilo na Zoncolanu spet tekmovanje v slalomu za mladince. Na tej tekmi se je članica SK Devin Jagoda Škerk uvrstila na dobro 7. mesto, medtem ko je bila Vanessa Mezgec (Mladina Resco) dvanaesta, Sonja Ferlat (SK Devin) pa se je uvrstila mesto za njo. Zaradi zelo slabih vremenskih razmer je na tej progi izpadlo več kot polovico tekmovalk, slaba prog pa je tudi botrovala izpadu vseh tekmujočih mladincev naših smučarskih društev.

Na Piancavallu sta bili na sporedu tekmi v kategorijah baby sprint in cicibanov, tekem pa niso izpeljali zaradi slabih vremenskih razmer. Organizatorjem sta zagodla dež in gosta megla. Res škoda, saj se je na to tekmovanje vpisalo kar 18 mladit slovenskih smučarjev, članov MZSTE Metaltrading in pripadnikov drugih slovenskih društev.

S Sante Caterine pa je prišla vest, da je Francesca Rapotec na vsedržavnem tekmovanju v smuku zasedla 27. mesto, kar je vsekakor lep dosežek, če upoštevamo, da je tekmovala brez specifičnega treninga za to disciplino. V tem kraju Francesca nadaljuje s pripravami na mednarodno tekmovanje v smuku, ki bo jutri. Tega tekmovanja se bo udeležil tudi drugi član MZSTE Metaltrading, Robert Renčelj. V pričakovanju dobrih rezultatov teh dveh naših smučarjev, se cicibani in pionirji pripravljajo na tekme, ki bodo v soboto in v nedeljo na Piancavallu.

V košarkarskem prvenstvu državnih mladincev

Jadran Farco zlahka

MLADINCI 1. SKUPINA

JADRAN FARCO - SOLVAY 113:79 (52:34)

JADRAN FARCO: Oberdan 15 (1:1), Gerli 4, Crisma 10 (2:4), Škerk 12 (2:2), Pertot 2, Lesica 9 (2:2), Sosič 4, Paulina 18, Stanisa 23, Smotlak 16 (2:3).

TRI TOČKE: Oberdan 2, Stanisa 1, Lesica 1.

Jadranovi mladinci so sklenili prvi del državnega prvenstva (1. skupina) z visoko zmago proti tržškemu Solvayu, ki se ni mogel enakovredno upirati našim predstavnikom, ki so bili v vseh elementih igre in tudi glede telesne priprave boljši.

Le v začetnih minutah jadrancem ni šlo od rok, nakar pa so se le uigrali in stalno večali prednost. Trener Vatovec je dal možnost vsem, da so se izkazali, in prav vsi so se tudi vpisali med strelce.

DEŽELNI KADETI

LIBERTAS - BOR 106:85 (61:40)

BOR: Bajc 17, Grbec 8, Porporatti 4 (0:1), Filipič 20 (0:8), Škabar 8 (0:1), Sa-

mec 8 (2:2), Umer 5 (0:1), Brus 9 (2:2), Corbatti 8.

3 točke: Filipič 2, Umer in Brus 1. Borovci so se v zadnjem kolu prvega dela prvenstva pomerili z dobro peterko Libertasa. V vodnih minutah so bili borovci povsem enakovredni nasprotnikom, posebno zaradi zagreznih obrambe. Naenkrat pa so »plavi« vrgli puško v koruzo. V drugi polovici prvega polčasa so namreč gostje zaigrali izredno slabo, kar so gostitelji spretno izkoristili in povedli celo za 23 točk.

V drugem delu srečanja je sprva kazalo, da bodo imeli borovci vendarle še dovolj moči, da bi reagirali in nadoknadili zaostanek, do česar pa ni prišlo. Borovci so si le nekoliko opomogli in enakovredno odigrali tekmo do konca.

Ob tem je treba pripomniti, da sta dopustila sodnika zelo »moško« igro, vseeno pa je bila tekma živahna in hitra. Med našimi košarkarji si zaslužita pohvalo, kot vedno, Bajc in Filipič, pa tudi naraščajniki Samec, Grbec in Porporatti. (M. C.)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna prednaročnina 200.000 lir; v SFRJ številka 8.000 din; mesečna naročnina 190.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Julije krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 16. januarja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEAD - Ul. Rietori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V številnih veleblagovnicah so police že prazne, na podeželju pa že navijajo cene Brezumno kopičenje prehrambnih zalog lahko povzroči skokovite podražitve

RIM — Bolj kot se bliža potek ultimata, bolj se veča bojazen pred posledicami, ki bi jih lahko povzročila zalivska vojna. Ta neupravičen strah je razviden predvsem iz praznih polic v veleblagovnicah in trgovinah z živili, saj že od sobote ljudje dobesedno grabijo vse vrste hrane z daljšim rokom uporabe. Pojav je dosegel že tako razsežnost, da je vzbudil pozornost psihologov, ki ugotavljajo, da se s hrano zalagajo predvsem starejši ljudje, ki so že okusili pomanjkanje zaradi vojne, in mladi zakonci ter novoporočenci, ki to delajo bolj iz strahu pred podražitvami kot pred pravo lakoto.

Panika je občutna predvsem v velikih mestih (sliki AP so posneli v nekem rimskem marketu), prve špekulacije z nedovoljenim višanjem cen pa so zabeležili predvsem na podeželju. V soboto jutraj so se nakupi živil povečali kar za 140 odstotkov, v ponedeljek pa se je stanje nekoliko umirilo, tako da so po trgovinah prodali za približno 50 odstotkov živil več. Ljudje na veliko kupujejo testenine, najrazličnejše konzerve, olje, sladkor in moko, po trgovinah pa primanjkuje tudi že sol in mineralna voda. Izpraznili so se hladilniki z globoko zmrazjeno hrano, trgovci pa je presenetilo zlasti dejstvo, da so si ljudje na veliko nakupili papirnatih prtičkov in prtov ter plastičnih kozarcev, krožnikov in pribora. V severnih deželah pa so si nekateri ustvarili prave zaloge fižola in krompirja.

Brezumen »tek na testenine« je popolnoma neupravičen, zato so se nekatere institucije že organizirale v tej smeri. Minister za industrijo Battaglia je med televizijskimi poročili razložil, da je Italija skoraj v celoti samostojna, kar se tiče prehrane, saj je sama privede kar 80 odstotkov. V primeru vojne, in tudi v nesrečnem primeru, da bi bila vojna daljša, bi v Italiji za-

čelo primanjkovati le datelnjov, nekaterih suhega južnega sadja in grenivk. Morda bi zelenjavni trgi ostali brez eksotičnih priboljškov, verjetno pa to ne bi bistveno vplivalo na celoto.

Kopičenje prehrambnih zalog pa ima tudi druge nevšečnosti; v nekaterih podeželskih trgovinah, kjer so se police izpraznile že v soboto, so trgovci že včeraj navili cene. Zveza potrošnikov je poslala na teren nekaj svojih članov, ki so že ugotovili, da je ponekod sladkor za kar 15 odstotkov dražji, prav tako nekatere vrste testenin, kljub temu da so skladišča še polna. Zveza potrošnikov je že obvestila ministrstvo za industrijo, ki je obljubilo, da bo poostrolo nadzorstvo nad vsem, vse, naj mestnim redarjem ali občinskimi oblastem brez oklevanja prijavijo vsako neopravičeno podražitev živilskih izdelkov.

Strah greni življenje tudi tatičem

RIM — Za tatiče, ki za plenom stikajo po luksuznih avtih v najbolj gospodarskih četrtih, kjer so veleposlaništva in razna gospodarska predstavništva, so nastopili hudi časi. To je prejšnjo noč v Rimu okusil 29-letni Ferdinando Machisanti. Brez zapletov je odprl vrata tujega beemveja, uspešno snel s komandne plošče radijski sprejemnik, ko so ga nenadoma obkločili do zob oboroženi karabinjerji.

Machisanti je namreč vdrl v avto nekega diplomata OZN in to ob zidu ameriškega veleposlaništva. Varnostne sile pa so v teh urah do skrajnosti okrepile nadzorstvo nad kraji, ki bi lahko postali tarča bližnjevzhodnih teroristov. Ko so skriti karabinjerji opazili Machisantija, kako šari po ključavnicah tujega avta, so bili prepričani, da pripravlja atentat in so temu primerno ukrepali. Strah pred atentati pa je včeraj zagrenil življenje tudi številnim turistom v rimskih hotelih, ker so jih »obiskali« karabinjerji.

Nevarnost zalivske vojne zelo škoduje tudi turizmu

RIM — Zalivska kriza negativno vpliva tudi na turizem. V tem obdobju skromnega turističnega delovanja, saj sta januar in februar, če izvajamo smučarsko sezono, turistično »mrtva meseca«, je grožnja bližnje vojne zmanjšala preliv ljudi iz enega konca sveta na drugega na minimum. Sredozemski turizem se je zmanjšal na polovico v primerjavi z lanskim letom v istem obdobju, turizem v arabske države pa je popolnoma zamrl. Zanimivo je, da je psihoza vojne onesposobila turizem po celem svetu. Američani sedaj potujejo za polovico manj, čeprav ni njihov cilj področje, kjer se pripravlja vojna. Eden prvih turističnih tradicionalnih ciljev Američanov in Japoncev je recimo Italija, ki že pogreša goste iz teh držav. Nekaj ur pred zapadlostjo ultimata pa potujejo prazna letala v države Zaliva, da bi iz njih odpeljala zadnje zamudnike - turiste, ki so se v tem obdobju znašli na tem »vročem« področju. Turistični operaterji še niso izračunali škode, ki jo je povzročil »vojni veter«, vendar je vsekakor neprecenljiva.

Italija ima že pripravljene ukrepe za varčevanje z nafto v primeru vojne

RIM — Italija ima že pripravljene ukrepe, s katerimi naj bi se postavila po robu morebitnemu pomanjkanju nafte v primeru vojne v Zlivi. Tako bodo na mesec 300.000 ton nafte prihranili na račun vsedravnih naftnih zalog, 100.000 ton manj nafte bodo porabili v termoelektrarnah, kjer bodo namesto nafte za pogonsko gorivo uporabili metan, 100.000 ton pa naj bi mesečno prihranili z ustrezno manjšo civilno porabo.

Ta plan je včeraj pripravil poseben odbor za nujne primere na ministrstvu za industrijo. Na ta način bo Italija tudi uresničila zahtevo mednarodne organizacije za energijo AIE, ki od držav članic zahteva v primeru vojne 7-odstotno zmanjšanje porabe nafte. Za Italijo to pomeni 500.000 ton nafte na mesec oziroma 130.000 sodčkov na dan. Tako naj bi z uporabo metana porabo zmanjšali za 1,2 odstotka, prav toliko pa naj bi prispevali zasebni porabniki. Kar zadeva državne zaloge nafte, pa te trenutno znašajo 16 milijonov ton in zadoščajo za približno

no 90 dni popolne avtonomije, ki pa bi lahko narasle na več kot 100 dni, če se upoštevajo tudi zaloge, ki jih imajo zasebna petrolejska podjetja v državi.

Ti ukrepi bodo začeli veljati petnajst dni po proglasitvi izrednega energetskega stanja, vodstvo organizacije AIE pa se bo sestalo deset dni po proglasitvi krize, da bi se dogovorili za morebitne spremembe določil za varčevanje z nafto. Kot je znano, se je vodstvo AIE sestalo 11. januarja in se dogovorilo za strategijo varčevanja v primeru potrebe. Tako naj bi v vseh 21 državah članicah dnevno privarčevali 2,5 milijona sodčkov nafte.

H kriznemu energetskemu načrtu je pristopila tudi Francija, ki sicer ni članica te organizacije. Tako bodo Francozi dnevno prihranili 117.000 sodčkov nafte, kar pa bo šlo izključno na račun omejitev redne porabe, medtem ko bodo državne rezerve, ki jih je za približno 100 dni, ostale nedotaknjene. Prihranek nameravajo doseči s pozivom

prebivalstvu k vsesplošnemu osebnemu varčevanju, z omejitvijo hitrosti na avtocestah, poleg tega pa se bodo morda odločili za prepoved vožnje ob nedeljah, za zaprtje črpalk dva dni v tednu in za omejitve preskrbe z bencinom. Ker so vesti o nameravani omejitvi porabe bencina že sprožile nekaj razburjenja, je včeraj predstavnik francoskega ministrstva za državno načrtovanje hitel zagotavljati, da omejitve ne bo.

Ce pa vsi ti ukrepi ne bodo zadostovali, je v načrtu francoskega energetskega ministrstva predvidena tudi uporaba alternativnih virov energije in še posebej zemeljskega plina, nameravajo pa tudi povečati notranjo energetsko proizvodnjo. O povečanju proizvodnje so oblasti že razpravljale s petrolejskimi družbami, ki so zagotovile, da bi bila večja proizvodnja tehnično uresničljiva v obdobju treh do šestih mesecev. Trenutno Francija dnevno načrpa približno 60.000 sodčkov nafte, kar letno zneso približno 3 milijone ton surove nafte.

Proces Perruzza ponovno preložili

Proces proti Micheleju Perruzzi, domnevemu morilcu nečakinje Cristine Capocitti, so preložili na 5. marec. Preložitev je zahteval branilec, ki je zasledil birokratska protislovja v imenovanju predsednika sodnega zbora (AP)

V dveh dneh pet ubitih pri Neaplju

NEAPELJ — Včeraj ponoči so agenti letkega oddelka iz Neaplja in kriminalistični oddelek neapeljske kvesture identificirali enega od ubijalcev bratov Antonio in Ciro Presutti ter aretirali drugi dve osebi, ki naj bi bili vpleteni v nedavni umor Salvatora Guglielmellija. Policija ni izdala imena aretiranih, da ne bi kompromitirala nadaljnje raziskave.

Medtem so družinski člani ubitih dalj časa čakali pred mrtvašnico, da bi dobili trupla umrlih in da bi jih lahko, kot je navada na Jugu, čuvali čez noč.

V zadnjih dveh dneh je bilo v neapeljskem »trikotniku smrti«, ki sega od kraja San Giovanni do Teduccia, Barre in Ponticellija, kar pet mrtvih, kar pomeni ponovno zaostroitev boja med nasprotnimi kamorističnimi tolpmi. Od začetka leta pa je bilo v Neaplju in njegovih predmestjih ubitih kar trinajst oseb, kar je za to prvo obdobje leta pravi »rekord«.

Minister za šolstvo Bianco je zadovoljen italijanski škofje pa odločno protestirajo

RIM — Predsednik ustavnega sodišča Giovanni Conso je včeraj sklical tiskovno konferenco (na sliki AP), na kateri je dejal, da je funkcija tega sodnega telesa vse važnejša, saj se mora izreči tako o zakonskih normah, ki so jih sprejeli že pred leti, kot interpretirati zakone, ki so jih odobrili le v zadnjem obdobju. V tem okviru, je dejal Conso, je tudi nedavna odločitev o verouku, ki toliko buri duhove.

Včeraj je svoje mnenje o perečem argumentu izrazil tudi minister za šolstvo Gerardo Bianco, ki je izrazil zadovoljstvo, da se je problem verouka končno rešil, pa čeprav to povzroča vrsto organizacijskih problemov.

»Žalosti nas in čudimo se, da se v času krize vrednot na svetu, ki je prisotna predvsem pri mladih, še zmanjšujejo ponudbe teh vrednot mladim in se torej otežkoča vzgojno delo staršev in vzgojiteljev.« Tako se začel je komunicirati stal-

nega škofovskega sveta o nedavni odločitvi ustavnega sodišča, da lahko tisti, ki ne sledijo verouku, zapustijo šolske prostore v času, ko se ta pouk odvija.

Škofi v dokumentu še nadaljujejo, da je odločitev v nasprotju z že domenjenimi obvezami med državo in katoliško Cerkvijo, obenem pa tudi zelo negativno vpliva na kulturno vzgojo dijakov in študentov, saj »podpira še itak skromno angažiranost ne samo nad veroukom, ampak tudi nad šolo, ter obenem kompromitira vzgojno funkcijo slednje«.

Dokument škofovskega sveta torej je potrjuje nedavne trditve rimskega vikarja kardinala Uga Polettija, ki je sprejel za obžalovanje odločitev ustavnega sodišča. V škofovskem dokumentu je tudi prisotna optimistična nota, saj je izraženo zadovoljstvo, da niso verouka »emarginirali« v čas izven normalnega šolskega urnika, kar bi še toliko bolj škodovalo verouku, kar bi bilo za splošno šolsko gibanje še dodatna škoda.